

Istaiga WALLPAPER RECESTER, MA 31 RTYBES REKES burgh Malia r 1940 m. ROS Svarca, Savin ATYMAS NEMO est Range & FUEL OIL COMPANY Tel. Dial 2-7100 KIOS RUMAS os Anglijos lynieji Anglija Speciališk os Rusija ir Kur LA ir KRUKON Pristatomi i ward Yano PACKAGE SUDARDAVI uoda trys m dvi po 3 g m trys m m. Likę t nkas yra erji, todėl kimo. Bile r Teiraukta Amerikos on St. mųj Daikt btaš per 28 apgyventi es: Krautv y gėrym brookfield, užtektinai engta, yra amas. Iste as turi pad pkitės: Am St., Worcester PRANEB nkas Maiba vo amato gerai paty as tiem, l vosi bet d ita galima atarnavim. ZEIKIA KIRP mon St. \$13 1-M, 193 škos Kiebd ydžio - AMB LS, Inc

LAUSIOS ŽINIOS

IS LIETUVOS

ANAS, kovo 30 d. Apie karių, šaulių ir partizanų mai pripažinti kurėjais-riais. Šauliai prie Vilniaus stei- cijos mokyklą. Šalis lenkų internuotų ir atbėgėlių savo noru grįž- antias vietas, Vokietijos mas. Šiuo trikampyje vokie- tūvius traktuoją geriau. Balandžio 1 d. "Elta" šves- tų sukaktį.

ANAS. — Lietuvoje jau amaty mokyklos, kurio- kosi per 3000 businų ama- vimus už iš. Be to apie 2000 jau- mes samdomo mokosi įvairuose amaty- ose, kurių šiuo metu Lie- veikia apie 40. Šiemet- dama įsteigti dvi naujas mokyklas.

NIUS. — Vilniaus univer- profesorių iniciatyva Vil- organizuojamas didelis pa- ciklius apie Lietuvos gy- jos kultūrą, meną, lai- ir tp. Kadangi Vilniaus sities gyventojai ilgą laiką skirti nuo Lietuvos ir vi- laidiniai ir negalėjo įsigy- supratimo apie nepri- mosios Lietuvos laimėji- mosios ir civilizacijos sri- ai tokios paskaitos sutin- su dideliu pasitenkinimu. Paskaitos būtų prineimame- tiems vilniečių sluoksnis, profesoriai jas skaitys- eniais ir sekmadieniais- lietuvių, bet ir lenkų, gu- kitomis kalbomis.

NIUS. — Kooperatyvų są- "Lino" speciali komisija- ūjeji Naujosios Vilnios li- rikio, radio, kad fabrikas ir didelis, bet reikalingas- adinių patobulinimų ir re- kas kaštuos per 50,000- Fabrikas dirba dviem pa- mis su daugiau, kaip 300- inkais. Per mėnesį paga- ma po 200 tonų linų ir nu- Fabrikas galėtų ir dar- priimti darbininkų, bet- priimti truksta žaliavos, nes- ūji Vilniaus sritis pati li- ūvos veik neturi — linų- ūvi plotai pasilikę SSSR- todėl žaliava gaunama iš- Zarasų ir Suvalkijos ra- Ateinantiems metams bus- amasi išplėsti linų augini- ū Vilniaus apylinkėse, ypač- Dukštą, Ignaliną, Nemenči- Eišiškes, kur žemės kiek- ūs.

UNAS. — Trečiojo ir ket- ū cukraus fabriky staty- amams jau konkrečių pa- mųjų darbų. Trečiasis fab- galutinai nusistatyta sta- Panevėžyje. Ketvirtajam- ūna vietas apie Alytų. Į- aus nuo Alytaus, Udrijos, ūlaukio ir Simno apylinkė- ama daug tinkamų cukri- runkeliams auginiti žemiu- ūta, kad rimtai galvojama- priimtas. Reikia statyti penktąjį cukraus fabriky, ūaip pat būtų statomas Su- krašte. Šis fabrikas cukrų- ūtų eksportui, nes, pav. es- ūgalai plėsti savo cukraus ga- nes pas juos cukriniai- ūliai nėra užtektinai cukrin- ūtotarpu, Alytaus, Mari- ūlėnų ir kitų Suvalkijos kraš- ūda įrengta labai skonin- ūsi meniški baldai ir de- ūjos pagaminti pagal dai- ūausko projektus. Vienas- ūnarys dekoruotas puikiais- ūnais audiniais, kuriuos iš- ūgarsiosios Varėnos lietuvis- ūnos. Patalpos papuoštos- ūnų Didžioko, Mackevi- ūs Burečo, Peldavičiūtės, Ku- ūnės, Kazanavičiūtės ir kt. ūnais piešiniais.

UNAS. — Šių metų sau- vasario mėnesiais suregis- 124 leidiniai (knygos ir- ūros), išspausdinti įvairio- ūtvos spaustuose. Jųjū- 104 leidiniai lietuvių kal- ūtūvų ir lenkų, 3 lietu- ūprancūzų, 1 lietuvių ir ru- ūiet. ir vokiečių, 2 rusų ir ū5 lenkųkalba, 2 rusų kal- ū5 brajų kalba ir 1 žydų- ū Pradžiusiais metais per- ūjų laikų buvo išleisti 117- ū ir brošiūrų. Kaune per- ūjų išleista 88 knygos, Ma- ūlėj 28, Vilnius 3, Pane- ū2, Kretingoje 1, Vilka- ū ir Kėdainiuose po 1.

No. 14-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 6-tą BALANDŽIO (APRIL) 1940 M. Kairė - 1789 So. Halsted St. - Naujienos - 1789 So. Halsted St. - Tel. - 1789 So. Halsted St. - Vol. XXI

Naciai Pasirenge Smogti Alijantams; Winston Churchill Vadovaus Anglams

PASIKEITIMAI ALIJANTŲ KABINETUOSE

BERLYNAS, bal. 5. — Adolfo Hitlerio pirma ranka — Maršalas Goeringas, jaunuolių organizacijų susirinkime pasakė prakalbą, kurioje pagragino alijantams. Jis prisiminė jaunuoliams, kad Vokietija jau 7 mėnesiai kaip kariauja su alijantais ir ragino juos būti pasirengiusiems ir lemiamam mušio.

Maršalas Goeringas savo kalboje pastebėjo, kad jų vadas Hitleris jau turi viską sumobilizavęs kas reikia delkaro Vakarų Fronte ir bile kada, kada tik jis matys reikala, bus panaudota priešais alijantus "Blitzkrieg" taktika.

Mat, vokiečiai su "Blitzkrieg" taktika nušlavė Lenkiją 18-ką dienų bėgy. Maršalas Goeringas tą pastebėjęs pasakė, kad alijantus tokis likimas laukia, kokio likimo susilaukė Lenkija. Jis nepasakė kada tą žaibišką ofensyvą prieš alijantus pradės, tik sakė kad jis pradės tuojau kai tik matys progą.

Dabar alijantai susirupino savo likimu, daro konferencijas ir tariasi kas daryti. Prancūzijos Daladier organetui sugrįžus, naujai organizuoto kabineto premieras, Paul Reynaudas veikia smarkiau. Anglai taip pat sujudo pertvarkyti savo kabinetą. Winston Churchill (65 m.) pavesta karo vadovybė. Artv Churchill vadinti yra Sir John Simon (67 m.), finansų ministras; Sir Kingsley Wood (59 m.) oro ministras ir Neville Cham-

berlain (71 m.) ministrų pirmininkas. Šie visi keturi 45,000,000 anglų tautos vyrai yra pastatyti priešaky šiame tragiškame europinio karo momente.

Dabar ja alijantai — anglai su prancuzais apie taiką su vokiečiais nenori nė kalbėti. Jie tikisi savo blokada Vokietiją suspausti ir tuom užbaigti Hitlerio diktatūrą Vokietijoje. Gi vokiečiai tiki kitaip: jie tiki klupti sąjungiečius perkunišku smarkumu, sulaužyti jų šiaurės jūrų blokadą, veržtis į Holandiją ar Belgiją, o tą šalis okupavus, būtų didelis vokiečių pasistumimas artyn Paryžiaus ar Londono. Belgiją ar Holandiją paėmus, vokiečiai įsitaistyten savo oro ir artilerijos bazines, iš kur nebūtų jiems sunku su savo sunkiomis kanuolėmis apšaudyti Londonas arba Paryžius. Yra nepaslaptis, kad vokiečiai turi tokias milžiniškas kanuoles, kurios šauna 200 mylių tolu- moje ir savo šuviais gali griausti ir degyti miestus panašioj atstumoje.

Ir iš tikrųjų, jei alijantams pasisektų pasekmingai užblokaduoti neutrališkas šalis nau Vokietijos, tai Vokietijai kito išėjimo ne liktų, kaip tik stoti su alijantais ir atvirą kovos lauką — parankiausių ruožtu ir patogiausiu momentu.

Ar "Blitzkrieg" taktika ir stojimas vokiečių su alijantais ir atvirą kovos lauką suteiks Vokietijai pergalę, tuo tarpu sunku atspėti, tik karo veiksmi išspręs jų likimą.

VYRIAUSYBĖ REIKALAUJA METRIKŲ PENSIJŲ REIKALE

Daniel A. Donoghue, Socialio Užtikrinimo Worcesterio skyriaus viršininkas, pranešė, kad Federalės Valdžios senatvės ir likusių našlaičių apraudos programai išsivystant, vis didesni svarbumi turės dokumentai įrodanti žmogaus amžį, ar tai gimimo liudijimai ar seni automobiliu liudijimai leidimai. Ponas Donoghue aiškino, jog valdžia turi turėti žmogaus amžiaus įrodymą pirma negu apdrauda bus išmokama. Įstatymai parupina, kad mėnesinės mokesčius bus išmokomos darbininkams sulaukusiems 65 metų, bet jie turės pristatyti tinkamus įrodymus. Pagal įstatymus, mėnesinės pensijos bus mokomos našlei su vaikais mažiau negu 16 metų, ar 18 metų jeigu dar mokyklą, našlei virš 65 metų ir jauniems vaikams pilnai apdraustu darbininko kurs

Lenkai Po 250 Miršta Kas Dieną

Paryžius, bal. 5. — Lenkų Informacijų Biuro Centras praneša, kad Lvove, kur gyventojų skaitlinė siekė 350,000, dabar ten miršta po 250 žmonių kas dieną nuo visokių epidemijų, bado ir šalčio. Rusų žinio, skelbia, kad iš buvusios Pietinės Lenkijos (apie Lvovą) šimtais areštuojami ir į galvijinius vagonus metami kai gyvuliai ir gabenami į Rusiją. Lenkų žinių agentūra skelbia, kad nuo Lenkijos okupacijos, Lenkija netekusi 2,500,000 žmonių, kurie žuvę nuo okupantų smugių.

VELIAUSIOS ŽINIOS

ANKARA, (Turkijoje). — Turkija vengia karo. Turkijos Prezidentas İsmet İnönü ir Užrubežinių Reikalų Ministras Sukru Saracoglu kalbėjo per 90 minučių su anglų ambasadorium Sir Hughe M. Knatchbull-Hugessen, kuriam pareiškė Turkijos nusistatymą, kad ji nori stovėti nuošaliai nuo dabartinio europinio karo. Anglų ambasadorius išgirdęs tokį turkų nusistatymą, išsiskubino Londonan, kad ten pateiktai savo vyriausybei raportą.

PUNTA ARENAS, Chile. — Adm. Richard Byrd, praneša, kad Pietinis magnetiškas Polius slenka į vakarus, kurį jis buvo suradęs 1929 metais. Jis sako, kad buvo pasiryžęs nusikristi į tą pačią vietą, bet negalėjęs dėl pakilusios plokščia- kaulio viršūnės. Adm. Byrdas sako, suradęs Arktiko vandenys neturians eiles, kalnų kurios iki šioliai niekam nebuvo žinomos.

CLEVELAND, O. — Amerikos Phizikų Kolegija surado gyduolę nuo pneumonijos. Ta gyduolė vadinasi sulfatiazole, tai yra reliatyvisi sudėtinis iš vitamino B-vienas. KAUNAS. — Vedamos su švedija derybos dėl oro linijos Kaunas-Stockholmas atidarymo. Susisiekimą palaikytų Lietuvos lėktuvai, tie patys, kurie kur- suoja tarp Kauno ir Palangos.

LIETUVA ATMETĖ LENKŲ PROTESTĄ

Ženeva, bal. 2-trą. — Lietuva davė kitą smugį savo senovės priešui — Lenkijai, atmesdama protestą iš Lenkijos ištremtos valdžios prieš Lietuvos perėmimo Vilniaus krašto iš Rusijos. Vilnius Lietuvos istoriška sostinė buvo Sovietų Rusijos gražinta Lietuvai, kada Lenkija buvo padalinta pereitą rudenį.

Lietauvos vyriausybė pasiuntė Tautų Lygai notą, primenančią, jog Lenkija pagrobė Vilniaus kraštą 1920 metais, kuris niekada nepriklausė Lenkijai teisėtai. Notoje nebuvo minėta Lenkijos vyriausybė, kurios centras Francuzijoje, nes Lietuva nepažįsta šios valdžios.

BALTIKOS VALSTYBĖS PAKOL KAS GERUOJU SUGYVENA SU SOVIETAIS

Kaunas, Lietuva. — Šiandien atrodo, jog komunizmas padarė mažą ar jokios pažangos Baltikos valstybėse po šešių mėnesių draugiško santykiavimo su Sovietų Rusija po "bendros pagelbos" paktų. Apžvalga Estonijoje, Lietuvoje ir Latvijoje rodo, kad tie paktai sykiu ir Europos ir Rusijos-Suomijos karai sukūrė jas daugiau ekonomiškai negu politiškai. Latvijos sandėliai prikrauti neparduoto sviesto, lašinių ir kiaulinių. Estonijos miestai stato naujus triobesius... Lietuvos vadai riša politiškas ir sociališkas problemas — tai tokios yra dabar svarbiausios pasekos po pereito rugsėjo ir spalio mėnesių sutarčių, kurias Rusija grąšindama reikalavo priimti.

Nuo pradžios buvo manyta, kad sovietai pastatė savo bazines Baltikos salyse, ves ten savo komunistinę propogandą. Šios abejonės vis laikėsi, nepaisant tam tikrų paragrafų, įrašytų sutartyse, pagal kurias sovietai sutiko nesikišti į Pabaltijos valstybių vidujinius reikalus. Tačiau iki šiol, Rygoje, Kaune ir

Taline nėra jokių įrodymų, kad sovietai laukų sutarčių sąlygas. Latvija, praneša, jog santykiai tarp sovietų kareivijų Libavoje, Vindauje ir Pitragioje ir latvių piliečių yra mandagus, bet šalti. Vienok, Latvija turi daug ekonomiškų bėdų. Padidėjimas prekybos su Rusija nėra užtektinai didelis, kad sunaudot eksportus pirmiau siunčiamus Didžiajai Britanijai. Sandėliai yra pripildyti su ukio produktais ir lašiniams, maisto užtektinai, bet ukio kainos nukrito. Kiti atžvilgiai, yra trukumas cukraus, gasolino, anglių ir ži- balo, nes britų importai sustoję ir Rusija negali išpildyti visų reikalavimus. Gelžkeliai degina malkas vietoj anglių. Lietuvos medžių kirtimo talkos organizuojamos, idant garvežiam būtų užtektinai kuro.

SAJUNGIEČIAI RENGIASI UŽBLOKADUOTI VOKIETIJĄ IŠ NEUTRALIŠKOS PUSĖS

Londonas, bal. 4. — Anglijos premieras Neville Chamberlainas pareiškė, kad sąjungiečiai nuo dabar pradės su visa jėga spausiti vokiečius ekonomiškai neatsižvelgiant į mažųjų šalių neutraliteta. Anglija su savo laivynu bandys visur vokiečius užblokaduoti, kad tokiu būdu juos ekonomiškai užsmaugus. Ji yra pasiryžus sulaikyti bile importą, jei jis bus vežamas Vokietijon, neatsižvelgiant keno tie laivai būtų, bus sulaikyti ir kariška vokiečių kontrabanda bus iškrauti.

Anglai mano pastoti kelią rusų importui per Vladivostoką. Jie ruošiasi sulaikyti bile kokį importą Juodosiose Jurose ir Bal- kanuose, kuris būtų skirtas vokiečiams. Taipgi ruošiasi galutinai nukirsti Skandinavų šalių prekybą su vokiečiais.

Ar sąjungiečiams tas planas pavyks, ar italai, rusai ir amerikona išlaikys savo neutraliteta, tai jau ateities klausimas. Bet sakysime jei jiems pavyktų vokiečių prekybą demoralizuoti, kas tą- syk būtų?

Į tą klausimą, veikiausiai patys vokiečiai savo militariska jėga atsakys. Nors vokiečiai tuo tarpu yra pasiryžę gerai įsistiprinti jų pagrobtuose kraštuose nedarant jokių ofensyvų, tačiau jei badas užeis del sąjungiečių blokados, vokiečiai bus priversti vieną iš dviejų dalykų pasirinkti: kelti revoliuciją priešais Hitlerio diktatūrą, arba daryti ofensyvą, kad tuomi savo ofensyva neprietelius galutinai sudaužius, ir pasiliuosavus nuo anglų ekonomiškios blokados ant visados.

Naciai Veja Romunus į Darbą

Bucharestas, bal. 5 — Vokiečiams išėjus į karą su alijantais pasireiškė trukumas ir maisto ir aliejaus. Del to jie ragino demobilizuoti 500,000 romunų armijos, kad pristatyti demobilizuotus kareivius prie ukio darbų. Tačiau Romunijos karalius Karolius nesutinka su vokiečių pasiulymu ir nežada kariuomenės demobilizuoti.

Vokiečiai jau yra paruošę 6,000 žemdirbių eksperto pasisūsti Romunijon del pamokinių kaip žemę geriau išdirbti ir

JERUZOLIMAS (Palestinoje)

— Apskaitliuota, kad nuo balandžio mėn., 1939 m. iki dabar į Palestiną slaptai subėgo 15,000 žydų. Nors laivams buvo uždrausta su pasažierais sustoti Palestinos uostuose, tačiau jie galėjo sustoti netoli Palestinos krantų Viduržemėje jurose. Ir kaip tik sutemsta, laivo sargyba "su miega", žydai emigrantai smukšt iš laivo į vandenį ir plaukia į Palestinos pajūre. Sakoma, kad panašiu ir kitokiais būdais į Palestiną sugužėję 15,000 žydų emigrantų iš įvairių Europos šalių.

SLA ir POLITIKA

SLA tai mums visiems gerai pažįstama mūsų didžioji ir vienatinė labdarybės, kultūros ir kitų gražių uždavinių organizacija. Tik vieną ją tokią turime, ir dedame pastangas ją išlaikyti.

Politika jau kitas dalykas. Politika yra dviejų rūšių: No. 1 ir No. 2. Viena ir antra neturi nieko bendro su etika. No. 1 politika organizuotai veikia valstybių naudai ir gerovei. Jos veikėjai vadinasi politikais. Politika No. 2 veikia tik privatiškai žmogaus (ar žmonių) naudai. Šitos politikos veikėjai vadinasi politikieriais. Politikierius tai toks artistas, kuris kalbėdamas su žmogum, rodo jam širdį, vadina jį broliu, ir tuom pačiu sykiu per kišenių jam rodo "špigą".

Mūsų Susivienijime seniau buvo praktikuojama politika No. 1, bet laikams keičiantis, įsigyveno politika No. 2. Toje politikoje kaip veiktas atsizymi Tėvynės redaktorius. Atvirai kalbant, redaktorius jis buvo menkas 1910 m. kada jis mėgino redaguoti "Lietuvą", menkas jis yra ir dabar redaguodamas "Tėvynę". Bet politikierius iš jo labai sumanus ir veiklus, nes tam amatui jį apdovanojo gamta; apdovanojo energija ir išmislumu. Ne visada jam pasiseka, bet tai labai naturališka. Jei gudrioji vištelė kada kada įlenda į dilgėlyną, tai kodėl politikierius nebutų galima savo politika kada kada išdilgti? Nepasisekė jam Chicagoj "arkliukų" ir Indianoj kiauulių politika, tačiau šiek tiek jam pasisekė politika SLA centre, kur likimas jam skyrė atsiseisti redaktorius kedėje, bet kad ta kedė jam netiko, tai iš jos jis pradėjo darbą kuriam turi prigimta talentą. Jis pradėjo darbą didelių reformų, kad viską reformuoti, nuo dugno iki graižui.

Kėlimas Centro į Pittsburgh

Pirmiausia jis išpolitikavo, kad dabartinis Centro namas tai esąs "fiapauzė" pilna žiurkių, ir todėl Centrą reikia iš New Yorko iškraustyti į Pittsburgh. Padoro tam reikalingus planus, įtikino viršininkus, o tie nariams liepė nubalsuoti, kad Centras būtų į Pittsburgh iškeltas. Sykį nariams nubalsavus negerai, turėjo jie balsuoti antru sykiu ir nubalsuoti kaip reikia, ir tie nubalsavo taip kaip reformatorius reikalavo. Šitos reformos pravedimui ponas politikierius dirbo su didžiausiu pasišventimu ir atsidavimu, taip kaip viduramžiuose Mahometas dirbo arabams skiepydamas savo tikybą. Jis netingėjo pali-

Ekstra - Radio Žinios

Lietuvių Radio Korporacija dabar leidžia du programus, vieną šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:00 ryte, o antrą sekmadieniais, nuo 9:30 iki 10:30 ryte per stotį WORL, 920 kilocycles. Šeštadienio, balandžio 6-to radio programa per stotį WORL, 8:30 iki 9:00 val. ryte bus sekanti:

1 - Žinios. 2 - Muzika. 3 - Dainos.

Sekmadienio, balandžio 7-to dio programa per stotį WORL 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti:

1 - Lietuvių Radio Smuikų Trio iš Bostono. 2 - Keistučio ir Birutės Choras iš So. Bostono, vadovaujant Valentinai Minkienei.

Po programai prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus, garsintojas

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS SU REIKALINGIAUSIAIS ANGLŲ KALBOJE PAAIŠKINIMAIS. SUREDIGAVO DR. D. PILKA. KAINA \$1.00. GALIMA GAUTI AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE, 14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Šita gramatika daugiausiai taikoma del čiagimusio jaunimo, kad galėtų tinkamai savo tėvų kalbą išmokti su anglų kalboje pateiktais paaiškinimais.

Todėl patartina kiekvienam čia gimusiam jaunuoliui ir jaunuoliai šią gramatiką įsigyti. Įsigiję, busite patenkinti, kad greitai išmoksėte taisyklingai lietuviškai skaityti ir rašyti su šioje gramatikoje pateiktų taisyklių.

kęs savo kedę, su prezidentu keliauti į Harrisburg ir iš ten į Pittsburgh ieškoti Centrai namo ir teirautis apie jo kainą. Paskui jis leidosi į tolimas kolonijas (Detroit, Cleveland, Chicago ir kitur) lankyti "brolius ir seseris". Žmonės nesuprādami kas čia darosi, ir tas jo keliones žiūrėdami labai stebėjosi, kad kuomet visų laikraščių redaktoriai nuolat užimti savo darbu ir net porai valandų negali atsitolinti nuo savo raštinės, tai Tėvynės redaktorius turi tiek laiko, kad net nežino kaip jį sunaudoti, ir tą laiką eikvoja lokiems darbams, kuriems niekas jį neskyrė.

Ponas politikierius į visa tai nekreipė dėmesį, ir sekė savo reformos darbą dirbti iki galui, ir viskas vyko kuogražiausia, tik galas davė neapsižūrėti, kad Centro iškraustymui į Pittsburgh, Lėšų Fonde nėra pinigų, ir todėl atsirado didelis klausimas "kas dabar bus?" Tada parsiejo griebtis reformos kitos, ir tai apgalvotas ant greitųjų, ir todėl nepasekmingos. Politikos keliu atsirado graži mintis, kad Centro kraustymui reikia "pasiskolinti" pinigų iš Jaunuolių Fondo, kuriame yra apie \$40,000. Tam reikalui reikėjo susitarti su viršininkais, kurių tarpe atsirado ir priešingų nuomonių. Per tai kilo šiek tiek ginčų, ir ginčytasi truputį pergarsiai, taip, kad tuos ginčus išgirdusios Massachusetts, New York ir Pennsylvania valstijos, ginčams prisiklausiusios, pastatė tašką sinkavimui fondų pinigais. Aiškindami, kad "Jaunuolių Fondas nėra pomirinių fondas" nieko negelbėjo, ir tokiu budu fiasco virto ir antroji reforma.

Politiška Mobilizacija

Visam įdėtam trusui virtus fiasco, ponas politikierius gavo kiek karčių pipirų, kad savo politika visą reikalą nuvedė į balą ir Centro kėlimas į Pittsburgh turi būti atidėtas kol "atsiras patogios aplinkybės" arba pasiseks kur nors tam reikalui "pasiskolinti" pinigų. Tada ponui politikieriumi dračiai parupo kodėl Lėšų Fonde pritruko pinigų užbaigimui reformos. Ir laiko negaišiuodamas jis griebišiai ieškoti kaltininkų, kurie Lėšų Fondą ištuštino. Ir juos tuojaus suradęs, Tėvynės No. 6 išpyškino kilometro ilgą straipsnį, kuriame atpasakojęs tai kas kitų jau seniau buvo pasakyta (Vienybėj, Amerikos Lietuvij, Musų Balse), visam pasauliui parodė, kad kaltininkais yra centralinis išdininkas spekuliuojantis bondsais, ir advokatas Ollis, kuris 1930 m. tapęs Finansų Komisijos pirmininku "paniekino konstituciją" (?) ir tims išdininko spekuliuvimams atidarė duris. Bet tai jam nenusisekė, nes centralinis išdininkas smilium pagurmojo jam ties nose, o advokatas Ollis jam pirštu parodė, kad jis (Ollis) tapęs Finansų Komisijos pirmininku, uždarė spekuliacijoms duris ir dračiai pridaboję Pild. Tarybą perkant bondsus, tik 1934 m. seime, kada Naujienų vaiskas Finansų Komisijos pirmininku išrinko "brolių" Varkalą, tada spekuliacijoms durys vėl atidarė.

Ponas politikierius tuomsykd dirbo kitą darbą. Jis visiems kandidatams į viršininkus siuntinėjo "karštus" laiškus su paklausimais ar jie pritaria jo straipsniui tilpsumam Tėvynės No. 6, pridedant ir grumojimą: "Sulyg kandidatų pozicijos šiame klausime, nariai galės spresti kandidatų rinktinumą". Aiškiai sakant, tai buvo grumojimas: Jei pritari, tai busi išrinktas, o jei nepritari, tai... Kadangi atsakymo reikalauta

SESUO PASTO VEDĖJA

Sesuo Mikalina, prie pašto langelio, St. Josephs, N. Y., kuri užima Motinos Polkarpos vietą, kaip pašto vedėja. Ji per 13 metų buvo pagalbininkė. Motina Polkarpą, pirmoji sesuo pašto viršininkė, tarnavo per 42 metus, gi pasitraukė sulaukusi 70 metų.

labai greitai, tai kandidatai nespeję tų laišku turiniu orientuotis, skubinosi atsakyti ir pritari; vieni tik pritarė, kiti dar ir padėkavojo, kiti ponui politikieriumi po kojų klojo komplimentus, o buvo ir tokių, kurie glostė jo baltą renką, ir sakė: "Broli, seniai mums tavęs reikėjo".

Ponas politikierius gavęs tiek daug pritarimų ir komplimentų, kurių pirmiau jis nebuvo tikėjęsis, smagiai nusišypsojo, paglostė savo krutinę be medalio, ir sau pamanė: Ar matot kokią aš turiu armiją, kurią galiu už nosies vadžioti? Paskui tą armiją perskaitęs, kad patikrinti, vieno kandidato nerado. Tada paabejojo ar ir tie, kurie atiskubino su komplimentais ir be komplimentų, bus ištikimi ir duosis už nosies vadžioti.

Armija Išsiskirstė

Ponas politikierius abejonėmis persiėmęs, pasižūrėjo ant sienos kabantin paveikslan, kuris vaizdavo belgiško tipo vėjinį maluną, ir lėtai, net kepurės nenusisėmęs, Tėvynės No. 9 išpyškino pamokslą savo armijos diskvalifikavimui: Jeigu yra toks kandidatas... Prirašęs "jeigu" tiek kiek balsavimo blankų rado kandidatų, į kiekvieną "jeigu" pats ir atsakė "netinka". Tokiu budu ta armija, kuria jis neseniai džiaugėsi, tapo demobilizuota, nes visi kandidatai rasta, kad "netinka". Tik tas vienas, kuris nė su komplimentais, nė be komplimentų nepasirodė, likosi ne demobilizuotas. Pagaliau betgi ir tam ramybės nebuvo. Ponas politikierius ju biustą apmovęs Ku-Klux-Klano maršką, Tėvynės No. 10 jį išstatė viešumon, ir galbut jau būtų atsisveikinęs, bet nesuspejo, nes tuomsyk pasirodė buris viršininkų ir jį nuvedė į viešbutį New Yorker. Kas ten atstikis tai dabar negalėtų nė nabašninkas išmintingasis žydų karalius Saliomonas arba šolun, nė viską žinanti Sabbos karalė Mihalda.

S. L. A. Nariams Žodelis

Tai tokia politika Susivienijime praktikuojama dabar, ir Susivienijimui garbės ji nedaro. Ateinantis seimas privalo šią politiką išrauti ir sudėginti. O SLA nariai privalo viršininkais rinkti žmones, kurie sugebėtų dabar praktikuojamos politikos perus išnaikinti, ir daugiau juos Susivienijiman ne įleisti. Todėl visi privalome dalyvauti viršininkų rinkimuose. Visi eikime į susirinkimus ir rinkime viršininkais šiuos kandidatus:

- V. F. Laukaitis - prezidentu
- V. A. Kerševičius - vice-prez.
- M. J. Vinikas - sekretorium
- J. J. Balčūnas - išdininku
- St. Mockus - I izdo globėju ir J. Brazauskas - II izdo glob.
- Dr. Steponas Biežis - dak. kvot.

Šitie kandidatai išrinkti SLA viršininkais, be jokios abejonės, mokės gražiai tvarkyti ir prižiūrėti mūsų Susivienijimą, mokės jį apvalyti nuo politikierių reformų ir visokių skandalų, kuriuos dabar politikieriai sukūrė.

J. Senistas

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

PASKIRTAS I AUKŠČIAUSI TEISMA

Teisėjas Frank Murphy buvo prisiėdintas kaip Jungtinių Valstijų Aukščiausio Teismo teisėjas.

SVARBU!

Amerikos Lietuvio Administracija išsiuntinėjo šią savaitę Pakvietimus tiems savo skaitytojams, kurių prenumeratos yra pasibaigę dar su 1939 metais, tai yra, kurių prenumeratūrų mokestys yra užvilktos tarpe 3-jų ir 6-šių mėnesių.

Todėl šiūomi prisiminam gerb. mūsų skaitytojams, kad jau laikas pasinaujinti. To nepadarius, mes ekonominių aplinkybių verčiami, turėsime ant toliau sulaukyti laikraštį siuntinėję.

Su pagarba,
Amerikos Lietuvio Administracija

MONTREAL, CANADA

Kanada, kaip žinoma, kariauja Anglijos pusėje ir jau turi vieną kareivių korpusą Anglijoje, o kitas ruošiamas siūsti. Rekrutuojama trečias. Priverstinio kareivavimo nėra ir politikos vadai sako, jo nebus, nes piliečiai (ypatingai Quebec provincijos francuzai katalikai), jo nenori. Tačiau, žmonės mano, kad priverstinas vyrų ėmimas kariuomenėn bus įvestas, jei karo reikalai to pareikalaus. Dabar varoma spurtas darbas laivinti tukstančius ir tukstančius lakunų. Karas lietuvių gyvenimui dar nėra palietęs, nors keiliolika savanorių lietuvių jau arba Anglijoje, arba lavinami mušto Kanadoje. Darbai eina, kaip seniau, tik daugelis prekių pabrangė, ypatingai gaunamos iš Amerikos, nes Kanados doleris dabar oficialiai vertas tik 90 amerikoniškų centų, o neoficialiai 80.

Daugiausia tautinio veiklumo Montreale parodo Kanados Lietuvių Sąjunga, kuri persiorganizavo nauju pagrindu iš buvusios Vilniui Vaduoti Sąjungos. Naujos sąjungos įstatai buvo prielankiai paminėti Lietuvos žurnale "Pasaulio Lietuvis". Kanados Lietuvių Sąjunga nors tik šešius mėnesius gyvuoja, bet jau spėjo Vilniaus reikalams sukelti \$80, surengė šokių vakarą, paskui Kalėdų Eglaitę vaikūčiams, Vilniaus atgavimo vakarą, prakalbas kun. Švagdziiui (iš Brockton, Mass.), vasario 16-tos minėjimą ir mokytojai Elenai Bandžiutei gimtadienio pagerbimo vakarą.

Dabar sąjunga ruošia vėl didelę idomybę Montreale lietuvių - prakalbas profesorui K. Pakštui, kuris čia atvyks bal. 14-tą. Profesorius duos tris paskaitas Montreale studentams ir mokytojams. Ta proga jis sutiko pasakyti kalbą ir lietuviams. Be kalbos, sąjungos vaidylos suvaidins 3 aktų liaudies veikalą "Tėvų žemė". Sąjunga laiškais pakvietė visas Montreale draugijas dalyvauti šiose prakalbose. Jos įvyks sekmadienį, bal. 14, 5 val. po pietų, parapijos salėje.

Švietimo reikalai nebuvo pamiršti, taip pat. Klebono Bobino rūpesčiu tapo įkurta lietuvių kalbos kursai vaikūčiams, kuriuos vedė mokytoja Elena Bandžiutė. Merginoms ir moterims buvo įkurta anglų kalbos pamokos, kur mokytojavo, taip pat, Elena. Vyrų kursams mokytojavo mokytojas Tautkus. Visus kursus lankė gausus mokinių skaičius.

Parapijos choras pasižymėjo susimokiniu gražių naujų mišių Kalėdoms ir Velykoms. Jis

surengė koncertą artistui Juozui Olsauskui, kurį lankiusieji sako, tokio gražaus ir įspudingo parengimo Montreale lietuvių dar nebuvo matę. Dainų proparpiais choro vyrai palinksmionė publika, suvaidindami dvi juokingas komedijėles.

Smarki veikla eina ir Vytauto klube. Ten dažnai parengiam šokių vakarus, ar vakarienės. Klubo valdyba surengė labai gražų Vasario 16-tos minėjimą, kuriu metu surinkta \$90 aukų Vilniaus lietuviams. Dabar ruošiamas vaidinimas.

NEW BRITAIN, CONN.

Nors jau buvo laikraščiuose minėta apie Skandinavų ir Baltijos filmas, bet visgi norisi prisiminti, kad tikrai tos filmos įvyks, kurias rengia A.L.T. Sandaras 32 kuopa šį sekmadienį, bal. 7-tą, kaip 2:30 val. po pietų, Lietuvių svetainėje, 354 Park gatvė.

Filmos bus rodomos apie Lietuvą, Latviją, Estiją, Suomiją ir Švediją. Rodys ir aiškūs VI. Mučinskis, buvęs švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas iš Brooklyn, N. Y.

Vietos ir apielinkės lietuviui nepraleiskite šios puikios progos, pamatykite tikrai puikius judamus paveikslus.

Balandžio 7 dieną, New Britaino Lietuvių Radio choras, vadovaujamas p-lės Ceponytės, išvažiuoja į Worcesterį išpildyti dainų koncertą ir vandinimą Aušrelės rengiamame koncerte, sekmadienį, bal. 7-tą, 3:00 po pietų, Liet. Klubo svetainėje. Tikimasi, kad Aušrelės koncertą Worcesterio ir apielinkės lietuviui aplankys skaitlingai, nes tai bus nepaprastas koncertas, kuriame dalyvaus du chorai.

Neužmušk, pasakė Mozė. Neužmušk, kartoja krikščioniškas pasaulis. Neužmušk, skelbė ir New Jersey lenkų babilistų kunigas Dworeckj, kuris pasisamdė savo berną, kad nužudytų ju 18 metų dukterį. Dabar tas kunigas gavo atsiseisti į elektros kedę. Neužmušk! - Elektros kedė neklauso penktojo Dievo įsakymo.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Biednuomenei už Nupigintą Kalbą
KOPLYCIA DYKAI
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
340 Harding Street
WORCESTER, MASS.

SYPSOJASI IS TI

Edwin (Rip) Collins, N. J., kurs metėsi žaidimo beždaižianų grėitą rudenį, sugrįžęs su dikto mokykla, pasisant jo sužaidimo užkvietas ir žaisti baseball su sionališka rinktyva.

MERIDEN

Pirmas po Velykų rengiamas Lietuvių Klubas, kuris įvyks balandžio 6, šiu metu svetainėje, prie 87 Sokai ir vaissės 7:30 vakare. Šis balius yra jaunos ir energingos kariuomenės vių tarpe. Verta garbos panele Lelaitė yra už savo darytus aukštos pagarbos siame parengime. Sijame parengime girdėję šiais metais tai bus Vilniaus Merideno jaunimas lingai dalyvauti šiame parengime. centai upatai.

AUKOS VILNIUI

Lietuvos Nepriklausomybei 22 metų ir Vilniaus Minėjimas kurį surengė Vilniaus lietuvių draugijos, 18 d., Grand-Park Brooklyne.

Šis parengimas daugiausiai pelno vilniečiams, kiti tam tikslui rengti parengiamai, siena tarti aciū, taip skaitlingai rengti parengiamai, Taigpi dėkiojama kams, muzikams, tuviškai spaudai, dio Draugijos, toriui, J. Ginkui, N. Radio programų, kvi, Viktorijai Bekanai, siakalbius, visiems prie parengimo. Tais vaissės A. Povilanskis Baking Co. ir Lietuan and Export Co.

Už sutvarkymą komp. Ricardui spaudos komisijai, Steponaičiui, Liet. pranešėjui Vytautai, Link, Peckaičiui, kalbėtojiems, kurie kuomi dėjo prie to pavykimo. Rengimo pelnas buvo perduotas Gen. Kon. J. Budriui siuntimo vilniečiams.

LIETUVIŲ SKAITYTIK IR AMERIKOS LIETUVIS

WORCESTERIO LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
Petras Karolis (CARROLL)
Istaigo Vokietijos PATARNAVIMAS Visuomet: Dieną ir Naktį
10 VERNON STREET
Tel. 4-6757

GERA
K. gykų ja gtery ž Pažin atiniesi tavo gy

AMERIKOS DIPLOMATIJOJ BANDOMA SUKELTI SKANDALAS?

Vokietijos spauda paskelbė Amerikos diplomatinis butent aptus dokumentus, kuriuos ji buk radusi Varšuvos archyvu- uo- žimant Lenkiją. Ar Vokietija rado ar ne, ar tuos dokumen- tų nupirko iš pabėgusių lenkų diplomatų, tas nesudaro labai di- dės svarbos. Svarbu yra tas, kad Vokietija jaučia Ameriką kai- savo priešą ir daro visas galimas pastangas diskredituoti Ame- kos valdžią prieš viso pasaulio akis.

Aišku visiems, kad diplomatija, tai yra savo rušies "svety- terystė." Geras diplomatas, mokantis gerai meluoti ir ypating- taip, kad jo melai nelengvai susekami, yra skaitomas gabiu omatu. Nuo tų visų gudrybių ypatingai Vokietijos di- matija nėra luosa. Tačiau yra svarbu, kad tokie dalykai iš- iš Lenkijos sostinės Varšuvos, ir kada užsieny susidarius kijos valdžia (kuri nieko nevaldo) padarė pareiškimą, kad jie maikino, sudėgino visus dokumentus". Tas žinoma tik kitas omatiškas pasiteisinimas.

Neseniai "Lietuvos Aidas" paskelbė žinią, kad buk Rusija mus Lenkijos dalį gavo "didelį kraštį". Tas "kraštis" tai buvo ių grupės, kurie darė plėšimus Lenkijoje, ir turėjo gerus san- ršius su valdininkais ir kada vokiečiai ir rusai pradėjo draskyti ankija, tai tie valdininkai paleido iš kalėjimų visus plėšikus (ir iuje taip padarė). O jie sunaikino jų kaltinimo aktus, taip, kad sovietų valdžiai buvo labai sunku sunaikyti tas "lenkiškas rštis". Prie šitokių aplinkybių aišku, kaip galėjo Amerikos do- mentai patekti vokiečių rankosna.

Ambasadoriai, kurie yra kaltinami už tokius reikalus, var- ai nukentės. Yra neginčijamas faktas, kad Amerikos valdžios ir omenės yra noras, kad Vokietija pralaimėtų karą ir jeigu tal- inkai nenugalės Vokietijos, tai pati Amerika turės pasistengti padaryti. Vokiečių žygiai ir tikslai yra gerai žinomi per daug antmečių ir ypatingai lietuviams tas žinoma, kad vokiečiai kaip iši plėšikai. Tik kiti truputį greičiau pasisotina savo aukomis, ietiams niekad negana, jie plėšia visus daugiau negu kas ki- Amerikos žmonės ir Amerikos valdžia tą gerai žino ir todėl erikos diplomatų žygiai pilnai pateisinami prie dabar esančių ių aplinkybių ir progos!

Amerikos Lietuviams, Eks-kareiviams Žinotina!

Amerikos kariuomenėj tarnavusi lietuvių laikė pasaulinio o, kai kurie net nebudami Amerikos piliečiais, tarnavo Ameri- kariuomenėj, ir dabar mano, kad jie jau yra piliečiai. Jie kly- taip manydami, nes kiekvienas eks-kareivis turi gauti Ameri- Pilietybės popieras. O kad gauti pilietybės popieras, Amerikos -kareiviams yra teikiamos ypatingos privilegijos. — Jie gali i pilietybės popieras be apmokėjimo, be klausimų ir pilnas ietybės popieras be pirmų popierų!

Tas ypatingas patvarkymas Amerikos Kongreso ir Preziden- baigiasi už mėnesio laiko. Todėl lietuvių eks-kareiviai, kurie i pilietybės popierų, gali kreiptis į American Legion arba Ve- n's Bureau, jie mielai patarnaus.

Dariaus-Girėno Amerikos Legiono 271 Postas Chicagoj tuos alus tvarko ir neabejoju, kad Dariaus Postas So. Bostone at- sa savo pareigą. Prie progos, noriu pastebėti, kad moterys, ių vyrai yra buvę pasaulinio karo veteranais ir yra mirę, ro- turi tas pačias privilegijas kaip ir vyrai, ir gali gauti piliety- rengimas, kurios jų neturi.

Paveikluose Vokiečių Puolimas ant Varšuvos

Rašėjui šių žodžių teko matyti judžiuose, kurie buvo paga- i tuo laiku kada Vokietija atakavo Varšuvą. Lietuviai nors žmirstant tas skriaudas, kurias padarė lenkai Lietuvai, bet ik vaizdai sudaro nemalonumo, kokį turėjo pergyventi Lenki- visuomenė, kuri be abejonės to viso nesitikėjo.

Vaikų ir moterų bei senukų likimas sudarė tokį vaizdą, kad og darėsi griaudu bežiurint. Žiurint į Lenkijos žaizdas, pri- us, visiems žinoma, kai neseniai tie patys lenkai šaukė: "Marš na Kovno" ir dien jū likimas ko ne baisesnis negu tu, kurie nuo tų pačių ių padarytų žaizdų kad kentėjo, tai yra ne kas kitas kaip lie- ojai.

Mes visi pilnai pagerbiame žmonių įsitikinimus, bet rodos ių yra per daug kryžių ir maldingumo, kas sudaro kraštu- ių bereikalingumą. Tiesa, mūsų tauta yra suvarginta su alkalingomis tikybos kraštutinybėmis, bet lenkai kur kas dau- i. Linkėtina, kad lenkai susiprastų ir rupintisi savo likimu, i, kad rupinties apie bėdas kur nors kitame pasaulyje, o ypa- ai, kad užmirštų apie lietuvių dušų išganymą. Gal būtų per- geriau rupintis apie savo — Lenkijos likimą ir tobulumą, amai sugyventi su savo kaimynais, lietuviams, kurie geriau anta lenkų skausmus negu lenkai lietuvių. Protingi lenkai arėtų suprasti ir užmiršti savo kvailus poniškumus, kurie yra ioplumo papuošalas.

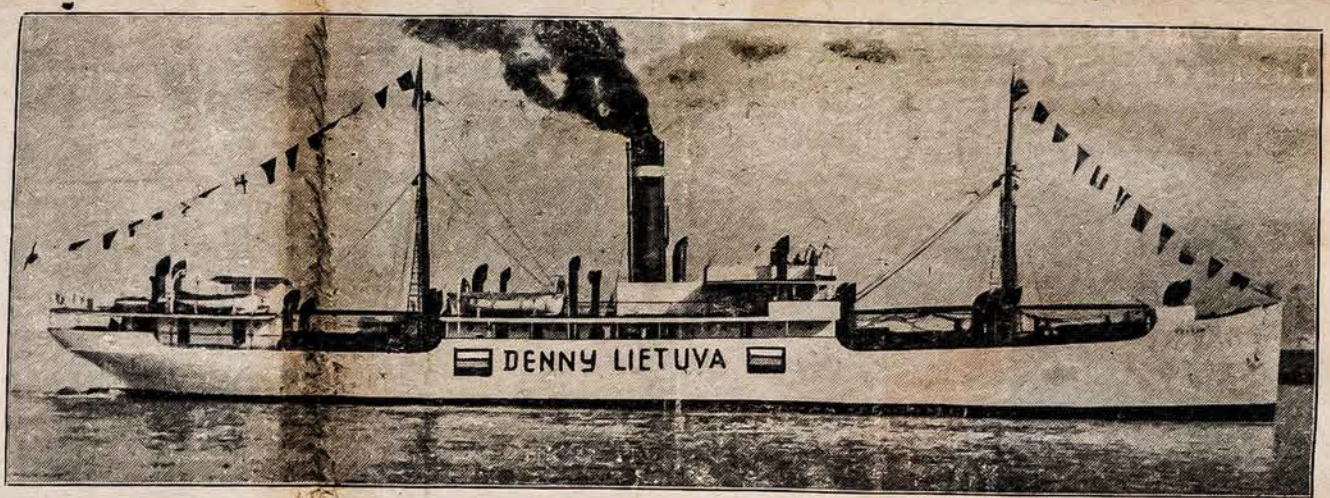
Ar dar nėsi skaitęs knygos GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIS BE VAISTŲ?

KAD IR VĒLIAU, GERIAU NEGU NIEKAD gyk ją dabar ir perskaityk nuo viršelio iki viršelio, o pa- tysi kaip daug nustoji, jos neturėdamas. Tai yra verdan- gerų žinių šaltinis apie žmogaus sveikatą ir jo maistus. Pažink geriau save ir tuos maistus, kuriais tu kasdien itiniesi, ar nuodiniesi ir pradėk gyventi sulig to pažinimo, tavo gyvenimo saulė bus daug-daug skaistesnė.

KAINA TIK \$1.00

Gera Sveikata ir Ilgas Amžis be Vaistų knygą gali gauti jau Amerikos Lietuvis Administracijos. Siųsk pinigų bar ir rašyk:

AMERIKOS LIETUVIS
VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

Re: S.L.A. STOVIS

Gerbiamas drg. Redaktoriau:— SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJ, kaip didžiausia ir turtingiausia lietuvių organizacija iševijoj, tankiai yra minimas Tamstų gerbiama laikraštyje. Dabar Susivienijimas pergyvena Pildomosios Tarybos rinkimus, ir savaimi suprantama, kad rinkimų laike, agituojuant vieniems ar kitiems už savo numatytus kandidatus, pasitaiko agitacijos literaturoj išsireiškimai, kurie neatitinka tikrųybei. Rinkimų agitacijos atbalsiai įsi- veržia ir į mūsų Amerikos lietuvių plačiąją spaudą. Pasitaiko kartais kad nekuri išsitarimai, ar tai iš kan- didatų drangų pusės, ar kandidatams prielankių laikraščių komentarai, netik kad neatitinka faktams, bet yra kenksmingi Susivienijimo prestižui, gerbuviai ir ateidžiai.

Iki šiol Susivienijimo viršininkai buvo nusistatę nereaguoti, kad ir į klaidingus išsitarimus, ir aš, kaip or- ganizacijos pirmininkas, to laikiaus. Vienok dabartinuose rinkimuose įsi- karščiavimas pasiekė tokio laipsnio, kad reikia rimtai Susivienijimu visi- smus susirupinti, labiausiai todėl, kad nekuri labai rimtai įtarimai ir užme- timai pačią neva iš oficialių šaltinių ir Susivienijime senai pažįstamų vei- kėjų.

Susivienijimo Pildomoji Taryba pilnai permatydama organizacijų pavojų ir žala, rado reikalingu padaryti "Pa- reiškimą Susivienijimo Nariams", kurs tilpo SLA. organe "Tėvynėj" kovo 22, 1940, num. 12. Taigi Susivienijimo nariai yra pilnai supažindinti su SLA stoviu ir jo problemomis. Bet man rupi netik atitaisyti klaidingas žinias kurios buvo narių tarpe paskleistos. Man rupi taipgi kad mūsų plačioji visuomenė, kuri dar nėra SLA nariais, ir kuriuos mes stengiamies An- tram Pažangos Vajų Susivienijimu suinteresuoti, kad jie su mūsų or- ganizacijos stoviu būtų pilnai supažin- dinti. Aš nedrįsčiau Tamstos prašyti, kad tą Pild. Tarybos "Pareiškimą" perspausdintumet, nes jis yra ilgas, ir Tamstos redaguojamo laikraščio vieta yra per brangi, kad mūsų organizaci- jos problemoms tiek vietos suteiktumet. Bet mūsų SLA. turi teisę Tamstos prašyt, kadangi Tamsta suteikiat žinias visiems savo skaitytojams apie visus mūsų gyvenimo vergus ir įvy- kius, kad ir SLA reikalai būtų teising- gai perstatyti. Todėl prašau Jusų patalpinti šį laišką savo laikraštyje, su sekamai kiek galima trumpais pa- aiškinimais.

Finansinės Problemos

I SUSIVIENIJIMO FINANSINĖS PROBLEMOS, nėra vien tik Susivie- nijimo problemomis ir vargais. Už- ėjus taip vadinamą depresiją, tuku- stančiai bankų bankrutavę, šimtai ap- draudos kompanijų perėjo į "receiv- rių" rankas, ir daugelis fraternalių organizacijų (kaip mūsų Susivienijim- as), buvo priverstos konsoliduotis su kitomis organizacijomis, kad ap- saugoti savo narius. Susivienijimas negalėjo išlikti nepaliestas to finan- sio ir ekonominio savo rušies katakliz- mo. Netik Susivienijimas, bet tuku- stančiai kitų finansinių institucijų, su- sidurė su panašia problema: bondai ir kiti vertybės popieriai už kuriuos mokėta po \$100.00 ir laukta aukštas nuošimtis, nupuolė vertei arba visai defaultavo. Ir tai buvo netik su ge- ležinkelių (kuriuos automobilių indus- trija prie sienos prispyrė), netik in- dustrialių (įvairios rušies kompanijų), ir netik viešo aptarnavimo (nes Fe- deralė valdžia visokiais projektais ei- na lenktyneša su privačiomis kom- panijomis), bet miestų, subdivizių ir pačios USA valdžios bondai puėję. Nekurių miestų šimtdolerinių bon- dus dabar galima pirkti po porą do- lerių ir žemiau... Daugelis atsimens kad U.S.A. "Liberty Bondai" pasida- vinėjo po \$50.00 ir žemiau. Taigi ir Susivienijimas panėsė didelius nuost- lius. Bet tie bondai ir sekuracijos buvo dar iš taip vadinamą "prosperit- ty" laikų, su kurių pirkimu dabartinė Pildomoji Taryba nieko bendro netu- rėjo, kuriuos paveldėjome 1934 m. Detroito seime.

II

NEKURIE BONDAI ĮGYTI DA- BARTINĖS P. T. YRA NEGERI. Bet jie nebuvo pirkti, bet išmainyti. Blogi, kurie buvo Susivienijimui visai bėverčiai, buvo išmainyti į negeres- nės kategorijos, bet su tam tikra kny- gų verte (amortizacijos teisėmis). Priežastys tokių transakcijų nelengva trumpame straipsnyje išaiškinti. Pa- dėtis susidėjo tokia: ne vien Susivie- nijimas, bet tukstančiai kitų fraternali- ų organizacijų, insurance kompani- jų, trustų ir bankų turėjo tokių be- verčių arba mažos vertės bondų už bilijonus dolerių. Jei Insurance De- partamentai ir Bankų Departamentai būtų vertę visus tokių bondų savin- kinkus tuos bondus parduoti, biržoj pirkėjų nebut buvę, viskas but turėjo but išmesta kaip bėverčiai popieriai, ir 90% bankų, apdraudos kompanijų ir fraternalių organizacijų but turėjo uždaryti duris. Tas but padaręs šim- tą syk didesnį chaosą, kaip 1932 me- tų bankų (tik nekurių) uždarinėjimo laikui. Todėl Komisijonierių suvaži- avimai nutarė suteikti tam tikras pri- vilegijas nekurių kategorijų šilpiems bondams, atimdami tokias privilegijas kitiems. Taigi mes buvome priversti bondus be privilegijų parduoti, ir pirk- ti negeresnės vertės ir neaukštesnės kainos bondus, kurie turėjo amortiza- cijos privilegijas. Kitaip mes butume netekę 100% atsakomybės (solvency) ir būtume turėję apkrauti narius ek- stra mokesčiais. Nuo tos mes SLA na- rių sągelbėjom. Ir jei mes turėtume tuos bondus, kuriuos mums valdžia pripažįsta \$100.00 vertės, dabar par- duoti, ir pirkti aukščiausios vertės bondus už kuriuos už \$100.00 bondus reikia dabar mokėti po \$102.00 iki \$140.00, o ant knygu valdžiai mes ne- galime raportuoti daugiau kaip \$100, tai mūsų atsakomybė tuojaus nupu- lėtų ir SLA nariai but ar apdėti nau- jais ekstra mokesčiais ar jų pašalpa turėtų but numušta, ką jau sykį ką tik nebuvom priversti (apie 5 metai tam atgal) padaryti. Taigi tie geri žmonės kurie kalba apie investimus ir bondus, ir klausia "kas pirmiau mirs", Susivienijimas ar jo nariai, ne- turi didelio žinojimo apie tuos daly- kus. Dabartinė Pildomoji Taryba su tuom nelaimingu "kraičiu" grumiasi per paskutinius penkis metus, ir da- bar jau mūsų Susivienijimas stovi, (sulyginus su 1934 m. stoviu) štai kaip bondų srityje:

	1934 m.	1940 m.
U.S.A. valdžios	13.4%	24.9%
Miestų etc.	15.0%	15.2%
Aukščiausios rušies ..	4.5%	24.9%
Viso geriausios rušies bondai	32.9%	65.0%
Vidutinės vertės bondai	22.1%	4.3%
Abejotinios vertės ..	27.3%	19.0%
Defaultuoti	17.7%	8.6%

Taigi aišku, kad daug šlamšto jau išduota, ir kad Susivienijimo invest- mentai dabar stovi 100% geriau, kaip Detroito seime. Todėl visų gerų SLA narių priderystė yra pagrįsti savo or- ganizacijos viršininkus, už tą ką jie sugebėjo padaryti, o ne barti ir net purvais mėtyti.

III

MORTGICIŲ SRITYJE PADARY- TAS NETIK PROGRESAS, bet tie- siog revoliucija. Visi žinome kad nuo 1929 m. nejudinama nuosavybė nu- puolė vertėj 50% ar ir daugiau. Da- bartinė P. T. turėjo forklozuoti su- virš 20 mortgicijų ir pasimti namus. Namai išmetlioti po plačią Ameriką. Sutvarkyti juos nelengva. Dar sun- kiau su pataisymais. Dauguma jų gauta nelemtame stovyje. Taisant senus namus, susitinki su tokiomis problemomis, apie kurias tiktai senų namų savininkai gali suprasti, nepa- rasius šame klausime visos knygos. Pildomajai Tarybai daug but maloni- au kalbėti apie steigimą Amerikos lietuviams kolegiją, skautus, vakari- nias mokyklas, vietoj apie taisymus stogų ir įdėjimus naujų vonių. Bet ar SLA nariai norėtų kad jų P.T. aplėis- tų ir numotų ranka ant pusė milijono vertės nuosavybių? Nekurie gal ir ge- ros valios asmenys, kurie Pild. Tary- bos vargų nepažysta, gal norėtų kad tas but padaryta. Bet nebus: mes rupinsimės išgelbėti Susivienijimo turta.

LIETUVOS-AMERIKOS PREKYBINIAI RYŠIAI

Šia proga pirmu kartu galima išsamiau Amerikos lietuvių vi- suomenę painformuoti kaip da- bartinio karo metu Lietuva, nu- galėdama daug kliučių, sekmin- gai ugdo prekybinius ryšius su Amerikos Jungtinėmis Valsty- bėmis.

Kaip jau Amerikos lietuviams žinoma, pradžioj 1938 m. New Yorke atidaryta pastovi preky- bos įmonė, kurią čia įsteigė trys didžiosios Lietuvos ekonominės organizacijos: Maistas, Lietukis ir Pienocentras. Ši įmonė pava- dinta Lithuanian-American Im- port & Export Corporation (Li- tamcorp, 157 Chambers St., New York, N. Y.).

Pradžioje Litamcorpo Bendro- vės darbas buvo sunkus, reikala- vęs daug takto, atsargumo ir pramatymo. Sunkumų buvo ne- tik organizuojant prekių platinimo tinklą, bet ir dėl nepalankių veikimo sąlygų, kurios susidarė dėl to, kad kai kurie konkuren- tai buvo ir yra nepatenkinti Litamcorpo atsiradimu. Tačiau ramus, tautiškas veikimas kliu- tių sekmingai nugalėjo. Dabar Litamcorpas yra įgavęs pasi- kėjmą prekybininkų šeimoj ir kasdieniniame gyvenime naudo- jasi jų palankiu traktavimu.

Importas

Nuo susiorganizavimo iki per- to vidurvasario Litamcorpui te- ko daugiausia importuoti lietu- viški Maisto produktai. Taip per 10 mėnesių 1938 m. Litamcor- pas pardavė Maisto produktų už apie \$349,280.00. Pereitais 1939 metais parduota už \$328,059.00 ir jei ne karas, ta suma būtų prasokusi pusę milijono. Karui prasidėjus importas labai pasun- kėjo ir prekės beateina nereguli- iariai.

Eksportas

Bet karui prasidėjus Lietuva neteko galimybės sau reikalni- gausiųjų prekių pirktis Europoj ir didžiama jos importas kaip aly- vos, gazolinas, chemikalai, gele- žis, plienas dabar perkama Ame- rikoj per Litamcorpa. Regulia- rus susisiekimas su Lietuva ka- rui prasidėjus buvo labai apsun- kintas, ir vėliau visai nutrauk- tas. Nuperkamos prekės tenka gabenti specialiai tam tikslui nusamdomais laivais.

Lietuvos Vėliava Amerikos Vandenyse

Besirūpinant laivo persamdy- mu nupirktų Lietuvai prekių

pervežimui, buvo užtiktas geras pirkiny, kuris ir buvo pasiuly- tas Lietuvai. Iš Lietuvos Balti- jos Lloyd gautas atsakymas, kad jie domis pirkimu. Reikalą ištyrus ir su laivo savininkais suėjus į kontakta, susitarta dėl kainos, kuria Lietuvos Baltijos Lloydas priėmė ir tuojaus buvo padarytas laivo DENNY užpir- kimas. Litamcorpo vedėjui p. Grigonui teko skubiai išvykti į New Orleans, kame buvo laivas ir jo savininkai. Ten jis galuti- nai atliko pirkimo formalumus, susitarė ir įvykdė naujus patai- sumus, įrengimus, laivą patai- tant į aukščiausią transatlantinę apdraudos klasę iki 1943 metų. Ten pat vietoje teko nusamdyti didžiumą laivo įgulos, kuri pa- pildyta pora Litamcorpo vietoje nusamdytų ir iš New Yorke pa- siųstų jurevių. Pakrovus Lietu- kiai nupirkimais prekėmis, lai- vas DENNY iš New Orleans pa- sileido ilgon kelionėn į Lietuva kovo 23 dieną. Jis pakeliui bal- landžio mėn. 2 d. sustojo Bostone kur pasidomėjo kuro.

Laivas DENNY yra statytas 1916 metais Norvegijoje. Jis tu- ri specialų frontinį sustiprinimą (re-enforcement), taip kad gali plaukti jei pasitaiko uoste nestiprus užšalimas. SS DENNY yra 233 pėdų ilgio, 1760 D. W. tonų, turis 900 arklio jėgų, aly- va kurenama, Scotch tipo garo vavykį, maitinama 2 šildytuvų. Jo greitis yra 11-13 jūrmilių per valandą. SS DENNY 1938 m. buvo senųjų savininkų iš naujo pertaisytas, įdėtas naujos mašinos, kas apėjo per 40 (ke- turiasdešimt) tukstančių dolen- rių. Jis buvo naudojamas vaisių gabenimui ir plaukiojo po Nica- ragua vėliava. Laivą nupirkus Lietuvos Baltijos Lloydui, jis perregistruotas Šventosios uoste ir plaukios po Lietuvos vėliava. Taigi SS DENNY yra išviso pir- mas laivas Amerikos vandenyse, garsinąs Lietuvos vardą pasipuo- šęs trispalve Lietuvos vėliava. Laivo vardas DENNY paliktas kaipurių formalumų sumetimais, pridant prie jo žodį Lietuva. Taip, kad dabar ant abiejų laivo šonų, tarp trispalvių vėliavų, yra didelės raidės (Denny Lietuva).

Nedidelis tai laivas, kaip ne- didelė ir mūsų tėvynė Lietuva. Tačiau ji yra mūsų pasididžiavi- mu, mūsų džiaugsmu, rodančiu nuolatine Lietuvos žingsnį pirm- myn, nebojant pavojų ir sunkių gyvenimo aplinkybių. Su laivu DENNY Lietuvon teplaukia ir mūsų geriausi linkeijimai mūsų tėvynei augti ir stiprėti.

IV DABARTINĖS PILDOMOSIOS TA- RYBOS ISDUOTI IR UŽGIRTI MORTGICIŲ NĖ VIENAS DAR NĖRA DE- faultavęs. Visi yra 100% tvarkoje. Nė vieno nereiks forklozuoti ir bent centą SLA. įdėtų pinigų troyti.

V NESVARIAUSIS IS VISU ĮTARI- MAS YRA KAD DABARTINE IN- VESTIMENTŲ KOMISIJA, kuri susi- deda iš Dr. Viniko, adv. Gugio ir p-lės Mikuzitės, gauna kokius nuošimčius už perkamus bondus. To nėra ir ne- li buti, nes mokesčiai bile kokių ko- misų yra kriminalis prasižengimas netik tam kas ima, bet ir tam kas duoda. Ar gali but bent kas taip naivas kad tikėtų jog toki institucija kaip Mellon National Bank ir Mellon Securities Corporation, kuri turi ir tvarko bilijonus dolerių, išstatys save į tokį pavojų kad duoti SLA. viršin- kams už per juos bondų pirkimą ke- lis penktukas ar dešimtukus?

VI SUSIVIENIJIME JOKIO GRAFTO IR RAKETERIZMO NĖRA IR NE- GALI BUTI. Visi išmokėjimai, nuo kelių centų iki tukstančių dolerių yra daromi su parašais Dr. Viniko, adv. Gugio ir mano. Jei įtariamas yra vienas, įtariamai yra visi trys. Bet apart to, SLA išdo globėjai, Mikuzi- tė ir Mokus peržiuri kiekvieną išmo- kėjimą. Jei but kokie nereguliarumai, tai juodu paskelbtų. Bet galų gale, visus Susivienijimo rekordus, sekant įstatymus ir mūsų konstitucija, per- žiuri New Yorke Valstybės užtvirtin- tas Aktuaras ir Pensylvanijos Val- stybės Insurance Departmento egza- minatoriai. Kiekviena įplauka ir kiekvienas išmokėjimas yra smulke- niškai studijuojami. Padarius tokią knygų reviziją, SLA Pildomoji Tary- ba gavo aukščiausius pagyrimus už pavydingą tvarką ir teisingą SLA. reikalų vedimą. Todėl negražu, pa- saktius kuonošvelniausiai, mūsų or- ganizacijos veikėjams ir į viršininkų vietas siekiantiems nariams negražiai apie savą organizaciją kalbėti, kada oficialios ir komercialios įstaigos (kaip Dunn's Insurance Reports, Stan- dard Statistics, etc.) mūsų Susivien- ijimą gria kaip organizaciją, kuri sugebėjo pergyventi visokius sunku- mus.

VII GALUTINAI, LEISKIT MAN PA- REIKŠTI, kad Susivienijimas Lietu- vių Amerikoj dabar yra nesulygina- mai geresnėje padėtyje kaip bent kada per paskutinius dvylika metų, ir kad tie trukumai, tie negerumai, kurie dar užsiliko, bus metodiška, laipsniš- kai, be skriaudos Susivienijimui ir be sunkumų jo nariams, laikui bėgant ir aplinkybėmis leidžiant prašalinti. Su pagarba Jums ir "Amerikos Lie- tuvio" skaitytojams, F. J. Bagočius, SLA. Prezidentas

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI AMERIKIEČIAI

Jūsų gausiomis aukomis padedami, moraliai remiami laimėjome Lietuvos tikrąją sostinę VILNIŲ ir išlaisvinome šimtus tukstančių lietuvių ilgus metus kentėjusių svetimųjų priespauda.

Vienas kovos baras baigtas—Vilnius mūsų. Bet atsidarė antras darbo baras,—Vilniuje ir Vilniaus krašte radome pikžolių prižėlusius dirvonus lietuvių tautinės kultūros lauke. Reikia sparčiai ir įtemptai dirbti, kad tik greičiau apvalyti nuo pikžolių, kad tik greičiau pasėti ir įdiegti apleistuose dirvonuose lietuvių dvasią ir kalbą.

Vilniaus Geležinis Fondas persiorganizavęs į savistovią organizaciją, užsibrėžė sau tikslą medžiagiškai remti ir stiprinti lietuviškos kultūros darbus Vilniaus krašte. To tikslo siekdamas VGF kaip tikslai mūsų kariuomenę įvygiavo į Vilnių, visu spartumu pradėjo savo darbą. Iš surinktų už Vilniaus pasus ir ženklelius lėšų VGF dalina Vilniaus krašto ir Vilniaus miesto neturtingiems mokiniams lietuviškus vadovėlius ir sąsiuvinius; įsigijo tris kilnojamas kino aparatus, kurie, aprūpinti atitinkamomis lietuviškomis filmomis, važinėja po Vilniaus kraštą ir rodo paveikslus iš Lietuvos gyvenimo. Kartu su kino aparatais važinėja pranešėjai, kurie aiškina Vilniaus krašto gyventojams visas Lietuvos gyvenimo sritis ir dalina lietuviškas knygas ir laikraščius. Vilniaus krašte steigiamos lietuviškos seklės, kurių iš viso bus įsteigta apie šimtą. Tos seklės aprūpinamos radio aparatais, patefonais su lietuviškomis plokštelėmis, laikraščiais ir žaidimo priemonėmis. Į tas seklės renkasi vietos žmonės pasiklausyti muzikos, dainų, pasiklausti laikraščių ir ta proga seklės vedėjas aiškina jiems lietuvių gyvenimą. Ir dar kitų priemonių numatyta, kad tikslai greičiau atlietuvininti Vilniaus krašto žmones.

Sesės ir Broliai Lietuviai AMERIKIEČIAI, Jus gerai suprastate, kad visiems tiems darbus reikalingos lėšos, kurių V.G.F. kad ir turi kiek susitaupęs, bet jų neilgam užteks. Reikia, kad išleidžiamų lėšų vieton plauktų vis naujos, kad lėšų neišsenkamu šaltiniu ir pasišventusių žmonių darbu galima būtų gaivinti ir stiprinti lietuvių tautinę kultūrą Vilniaus krašte.

Aukoja gausiai laisvosios Lietuvos gyventojai ir V.G. Fondas tvirtai tiki, kad ir Jus, SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI AMERIKIEČIAI, kaip visada taip ir šiuo kartu savo gausiomis aukomis ir širdingumu lietuvių pritarimu bei paskatinimu paremsite lietuvių tautinės kultūros ugdymo ir stiprinimo Vilniaus krašte V.G.F. darbą. Butų gera, kad kiekviena Amerikos lietuvių kolonija ar parapija pasiimtų įvykdyti bent po vieną uždavinį, pav. įsteigti ir išlaikyti metams seklę—150 dol., įtaisyti kaime ar miestelyje bibliotekę—100 dol., nupirkti sekliai radio aparatą—50 d. Vienos kurios parapijos išviečiai galėtų susitarę įtaisyti gimtajame miestelyje pastovų kino teatrą, kurs jau žymiai brangina (bent apie 3000 dol.). Be to, visus prašome: reikalaukite ir pirkite Vilniaus pasus ir ženklelius, siuskite aukas pinigais—Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas, Vilnius, Zygimantų g-vė Nr. 8, butas 5. F. Kemėšis, Komiteto Pirmininkas

VIDURINEI SROVEI LAIKAS SŪSITVARKYTI

Kovo 16 dienos "Amerikos Lietuvis" skaičiavo "Žodį Vidurio žmonėms". Ten kalbama apie mūsų kasdieninius visuomenės reikalus, bet taip, kad tą straipsnį emiau ir dar kartą perskaičiau. Ten daug teisybės pasakyta, nors šį bei tą galima autoriumi ir prikišti.

Mūsų visuomenės paskirstymas į tris dalis arba sroves tik teoretiskai atrodo geras, ištikrųjų betgi yra kiek kitaip. Tiesa, kad dešimimė visuomenės sparne yra visi katalikai; bet ir katalikai jau nesutaria 100%; gal but didžioji katalikų dalis priguli prie Federacijos, bet yra ir parapijų ir draugijų, kurie prie Katalikų Federacijos neprieguli.

Kairiame visuomenės sparne turime socialistus. Bet ar jie vienodi? Kairysis visuomenės sparas bene yra margiausias: čia ir menševikai, čia ir bolševikai arba komunistai kurie savo keliu skiriasi į stalinus ir trockistus, — čia galop yra ir simpatikų burys nuo "Naujosios Gadynės" iki sandariečių-liaudininkų, ypač nuo tų laikų kada "naujienėčiai" buvo kaip ir pasisavinę sandariečius. Atrodo, kad net ir visiškai atskyrus bolševikus į atskirą srovę, socialistinis sparas nėra organizaciniai stiprus, o tik gyvuoją ačiu "Naujienė" ir "Keleivio" įtakai.

Jei SLA. šiandien yra socialistų šiek tiek didesnėje įtakoje, tai butų klaida manyti, kad SLA sąstatais didžiojoje socialistinis: bene arčiau teisybės bus pasakyti, kad socialistinė persvira

paieina iš Vidutinės Srovės "apsileidimo".

Argi butų teisinga sakyti, kad "Vidurinė Srovė" apsileidusi, pakrikusi, neveikli? Nuo tulo pakrikimo laipsnio kaip matėm nėra liuosa nei viena srovė. Net "Darbininko" prašmatnus p. K. vargu gali girtis savo politine tobulyste: juk dar taip nesenei bus persirgęs jei ne vidurių tai nerų liga, besikarščiuodamas dėl konkordato ir spirdamosi prieš sandarbininkavimą su kito galvojimo srovėmis. Kai ponui K. nepatinka, kad tulas balsas iš visuomenės pasilė sustiprinti vidurio srovės darbuotę, yra visiškai aišku: pats p. K. norėtų reprezentuoti ir dešinę ir centrą, kaip kad anais "gerais" laikais kada viena partija pasirodydavo tam tikslui trijose asabose.

Be palikime p. K. ramybėje: vidurio srovės žmonės organizuojasi ne tam, kad su juo kovoti, bet tam kad ir su juo bendrus darbus dirbtų. Kad vidurinės srovės žmonės gali dirbti parodo kad ir Brukliniečių pavyzdys kai jie per nepriklausomybės dieną vilniečiams sudėję \$614. (neteko girdėti kiek p. K. kaimynai padarė).

Kas gi pagaliau tie Vidurio žmonės yra, apie kuriuos kalba tulas p. Talkininkas minėtame straipsnyje? Rodos klaidos nepadarysiu pasakęs, kad tai yra toji visuomenės dalis kuri turi drąsos eiti savų lietuvišku keliu; del to tai šią srovę tiksliau vadinti tautinės visuomenės srove; kaipo tokia ji aiškiai skiriasi ir nuo dešinės ir nuo kairės,

NUSPRESTA: — NELAUK PRAMONĖS ATSIGRIEBIMO, BET BE BAIMĖS GELBĖK JAI ATSIGRIEBTI

SPECIALĖS CENZO BLANKOS PAJAMŲ KLAUSIMAMS

Žmogus, kuris nenori pasakyti Cenzo suskaičiuotojui kiek 1939 m. jeigų (arba pajamų) priėmė nuo algų ar uždarbio, gali išpildyti specialę blanką, kurią gali gauti nuo 1940 m. Cenzo suskaičiuotojo.

Cenzo Biuro viršininkai, pranešdami apie šią specialę jeigų klausimo tvarką paaiškino: "Jeigu nenori pasakyti Cenzo

suskaičiuotojui apie savo jeigas nuo jo paprašyk specialę blanką ir konvertą. Ant šios blankos yra atspausdinta du klausimai apie jeigas, ir yra vieta tavo atsakymams. Įdėjęs blanką į konvertą ir užlipdęs, paduok suskaičiuotojui, ir jis pasiųs į Washingtoną neatidarytam konvertu." "Visi Cenzo darbininkai prisiėdinti neišduoti jiems paduotą informaciją, tad neabejokit apie padavimą faktų. Bet mes, tiems, kurie nori ekstra apsaugos siulome paštu pasiųsti jeigų raportą.

"Vartojimas specialės blankos reikią didesnių išlaidų valdžiai, ir tikima, kad daugumos žmonių apie jeigas tiesiog duos informaciją suskaičiuotojams, su visais kitais įstatymo reikalaujais faktais".

"Jeigu suskaičiuotojas neprisiėdys prieš jeigas, jį galima nubausti dviem metams kalėjime ir \$1,000 baudme, bet per 150 metų gyventojų suskaičiuojam, nei vienam atsitikime nereikėjo vartoti baudmės. Konfidenciališkos informacijos duotos Cenzo suskaičiuotojui yra saugios rankose".

Apie vartojimą šitų faktų apie žmogaus jeigas, Cenzo Biuras praneša —

"Valdžia neinteresuojasi žinoti kiek asmenis pinigų uždirba. Nori žinoti faktus apie dideles grupes darbininkų. Pavyzdin, nori žinoti kiek asmenų Milwaukee, ar kitoje vietoje, uždirba tarpe \$2,000 ir \$3,000 į metus. Tas pagelbėtų atstatymo industrijai spręsti tikrą skaitinę žmonių su užtektina pirkimo pajėga pirkti žemos kainos namus, ir tokiu būdu duotų didesnio veikumo statybos darbus.

"Kita svarbi priežastis dėl emimo žmogaus jeigų yra kad sužinoti kiek žmonių iš dalies dirba ir reikalauja pagelbos. Tai tik galima sužinoti mieruojant jeigas."

IŠ LAIKRAŠČIŲ APŽVALGŲ

PRIESINASI SKANDINAVŲ SAJUNGAI

Kad Sovietai priešingi Suomij-Skandinavų sąjungai, tai jie to priešingumo nę neslėpia, bet tik politine skraiste prisidengę aiškina reikalą kitaip negu jis yra. Vienybė 71-me n-ry kaslink tos Skandinavų sąjungos paduoda sklandžių išvadų: "Nespėjo švedų ir norvegų valstybių vadaai prabilti apie reikalą sudaryti skandinavų valstybių bendrojo apsigynimo sąjungą, kaip Maskvos valdonai išsigando. Jie pareiškė protestą, motyvuodami, kad tokia sąjunga taikoma prieš Rusiją. Katė paliejusi piėną nujaučia. Žinoma, tokia sąjunga yra nukreipta prieš Rusiją, nes suomiams ir skandinavams niekad

iš kitur pavojus negresė ir negresia. Bet kodėl Rusija, kuri nuolatos giriasi savo armijos galingumu turėtų bijoti skandinavų suomių sąjungos? Visu tų keturių valstybių bendras gyventojų skaičius yra apie 15 milijonų, panašiai, kaip buvusi Čekoslovakija. Tai toli gražu permaža jėga, kad pateisinti Rusijos baimę. Jeigu jie laikytusi bent kiek žmoniškesnės politikos, tai visai ignoruotų ar bent nutylėtų. Bet priešingai, ji reikią, kad ta maža jėga sudaro jai pavojaus ir grąsina Rusijos saugumui.

Iš to galima pasidaryti tik tokias išvadas: rusai vis dar nepasitikti savo jėgomis, arba patys pasiryžę skandinavų valsty-

ATVIRAS LAIŠKAS LIET. ATB- VĖS DALININKAMS

Tuo tarpu kai iš visų Amerikos kampų plaukia šėrininkų laiškas, reikią padėką Jonui Dumčiui už jo pradėtą bylą "direktorius", spaudoje kelintu atveju pasirodė kelių asmenų siūlyti raginimai, kad šėrininkai savo akcijas pavestų riu, Lietuvos gen. konsului šiuo metu New York'e, kur cijas panaudotų tam tikriems kilniems reikalams,—suuojant B-vės šėimininkus nuo atsakomybės ir šėrininkams sakant savo teisių.

Tų straipsnių autoriai netiesioginiai vis peršą mintį, di, "byla" eikvoja "paskutinius pinigus". Betgi nei paaiškina to eikvojimo pobūdžio ir merkia akis prieš są, mėginant suvedžioti vargšus šėrininkus dar kartą.

Šėrininkai moka patys galvoti be pašaliečių patarimų teisės paklausti p. Budrį, vadinamą "Likvidacijos Komiteto mininką", kaip jis ligi šiol jų interesus "saugojo".

Lai p. Budrys papasakos, kaip per 8 mėnesius rūrius jis pagelbėjo pritraukti iš Lietuvos, sutirpo veiki Lai jis pasakys kur tie pinigai nuėjo, kas juos gavo ir tris metus jis bendrovę "likvidavo",—lai pasisako kaip likvidavo.

Lai jis pasakys kodėl jis priešinosi ir neleido atstovų rektoriams atsistatdynti 1939 m. lapkr. mėn. ir duoti šį skaitą iš savo veiksmų oficialiam sąskaitybiniukui.

Lai jis pasakys, kodėl per visą šį laiką jis nepasiskelcijos dividendo šėrininkams. Tikrai, jis turėjo daug la la netrukde skelbti dividendo šėrininkams.

Lai jis pasakys, kodėl jis parupino advokatą parupin sakovams ginti ir leido advokatui mokėti iš bendrovės nora įstatymai reikalauja, kad jie patys mokėtų savo savo veiksmų gynyką.

Lai jis pasako, kodėl jis parupino papildomą advokat do jam sumokėti \$1,000 iš bendrovės pinigų, kurie priėninkams. \$1,000 yra stambi suma, p. Budrį!

Lai jis pasako, kodėl jis leidžia mokėti "užvilktas rektoriams mokesčius ir atlyginimą už posėdžių lankymų nebuvo, tai ir posėdžių nebuvo),—kai bendrovė ir ir neturi nieko, apart grynų pinigų, kuriuos p. konsulas iš neturtingos Lietuvos, sumažinant užsienių valiutos p pavadė šėrininkų nerinktiems "direktoriams". B-vės Lietuvos teisme likviduoti ir šėrininkams dividendų pp. direktorių tarpininkavimą, kurį "likvidacijos komis ninkas", irgi šėrininkų nerinktas, taip gina vieton g sus tų šėrininkų, kurie jo pirmtakunams patikėjo savo iš viso atsakymas galimas,—jie gali pritarii sumanyti cijas dovanoti. Bet ligi jis atsilieps, šėrininkai gali atšiau duotas igaliojimus p. Budrio pirmtakunams konsulas iš stoti į Dumčiaus bylą, kame reikalaujama duoti pašalinti dabartinius šėimininkus, kurie nevykdė šėreikėtoms valios — bendrovę likviduoti ligi 1939 m.

Byla baigsis š.m. balandžio mėnesy: ji yra balandžio kalendoriuje. Adv. Wm. J. Drake

bes užkariauti ir paver...

Del Ko Nusišovė Spee Kapitonas

Iš Anglijos Admiralty nešimų sužinota apie karo laivo Admiral Spee nusiskandinimą, sako, kad gadinatą laivą angliai vertę pasitraukti į Mar uostą, bet laivo kapitonas pasiryžęs toliau kovoti biai buvo daromi pastab kuriuos manyta baigti 16 ar 17 ir vėl plaukti kur laukė Anglijos Bet gruodžio 16 d. Spee igula atsisakė Kapitonas Langsdorff tus išrikiavo jureivine dėnių ir bandė prikal kariautų. Bet jūrinink nosi ir kelė triukšm. Tuomet kapitonas Vokietijos atstovy Ten buvo pasitarta ir pasiūsta telegrama Rusijai sakymas atėjo apie Tuomet kapitonas paliepė išskelti visą ta ir susprogdinti laiv Nepakęsdamas jureiviu jureiviu nesuvaldym kapitonas nusišovė.

KAUNAS. —

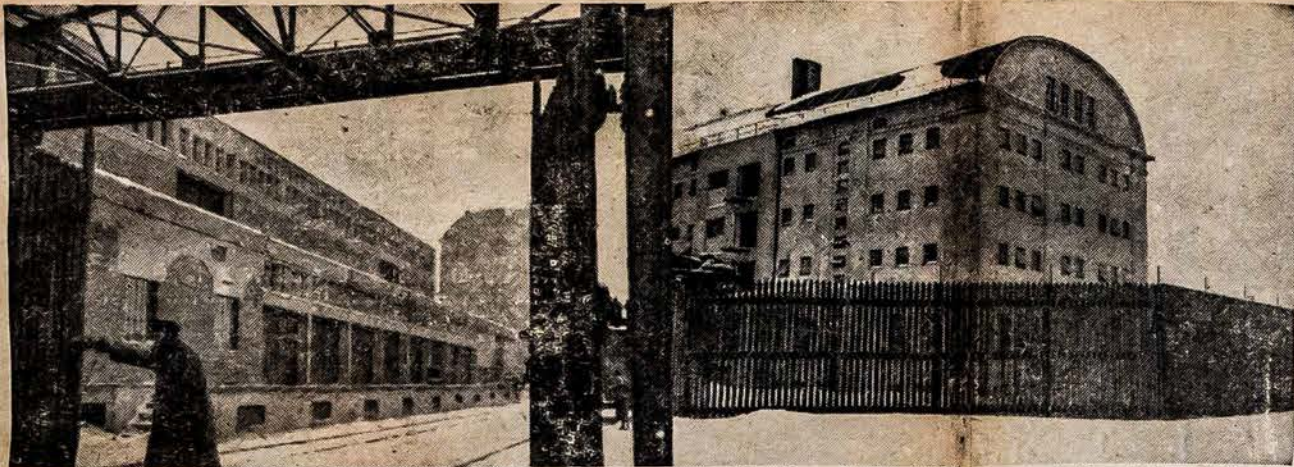
Apie diagos kad praeitais metais isisteigė 31 pramonės mažiaug 1,18 milijono idėto kapitalo. Dugau steigė plytinių, buta 240.000 lt. kapitalo, malunai su per 100.000 talo, 3 pieninės su 20 kapitalo, 2 grietinės punktai su 60.000 litų, klos su 140.000 lt., vinių gų fabrikas su 200.000 verpyklą su 30.000 kap

Amerikos žmonės "niškai" geria svaigalus mos atdaros kauras naktis, parduoda svaigamešiams ir net vaizdina jaunima girtukams, nais metais J. A. V. geria du tukstančius galionų svaigalų, ty. kas til galionų tenka kiekviek kiečio gerklei. Laikas butų susirup tos sveikata, blaiivybe mu vargu.

LIETUVOS LAISVOJI ZONA KLAIPĖDOS UOSTE. Pietinė zonos sritis: ji randasi prie žimos uosto krantinės. Į šią zonos sritį įeina Lietuvos Banko sandėliai (kairėje) ir Lietukio sandėliai elevatorius abudu dar prieš Klaipėdą atskiriant pastatyti. Be to, Lietuvos Laisvojo Zonoj lieka 10 kranų, kuriuos Lietuva buvo įsirengusi. Vaizde matomas vokiečių sargybinis, atidarantis įvažiavimą į Laisvąją Zoną.

Metai Klaipėdos Netekus

Lietuvių tautai tenka pergyventi daug skaudžių momentų. Per šimtmečius didžiosios kaimyninės tautos, nesiskaitydamos nei su tarptautine teise nei su teisingumu, skriaudė lietuvių tautą. Jau 12-13 šimtmečiuose pavergia lietuvių tautos dalis — prusus, latvius ir juos nuautina; vėliau, susilpnėjus lietuvių vieningumui ir kunigaikščių galiai, rusai vokiečiai ir lenkai užgrobinėja mūsų valstybės teritorijos dalis, kol pagaliau Lietuva sujungiamą su Lenkija (Liublino unija). Po šios unijos ištinka skaudus smugis — Lenkija ir Lietuva kartu pasidalinamos didžiųjų kaimyninių valstybių. Liudniausias ir tamsiausias lietuvių tautos laikotarpis yra jos, apie pusantro šimto metų vergavimo Rusijai ir Vokietijai.

Didysis Karas suardė imperalistinių, didžiųjų valstybių galią ir atnešė laimės kibirkstėlę mažosioms tautom. 1918 m. vasario 16 d. Lietuva vėl tapo laisva, nors už tą laisvę reikėjo kovoti, jai daug darbo ir pajėgų paaukoti. Štai ir tuo trumpu nepriklausomo gyvenimo laikotarpiu lietuvių tautai reikėjo pergyventi labai liudnų momentų: 1920 m. spalio 7 d. — Vilniaus krašto pagrobimas, 1938 m. kovo 17 d. Lenkijos ultimatumas, 1939 m. kovo 22 d. Klaipėdos krašto atplėšimas nuo Lietuvos.

Prūsų Lietuvių Likimas

Cia kiek plačiau paliesiu Klaipėdos krašto istorinę raidą ir jo politinį stovį. Iš senų senovės abiejose Nemuno pusėse gyveno lietuvių gentys: dešinėje pusėje — aukštaičiai ir žemaičiai; kairėje pusėje — jotvingai, suduirai, narduviai, skalirai, sembai ir kitos. Kairiosios Nemuno pusės gentys dabar yra pavergtos Vokietijos. Kada ir kaip tas pavergimas įvyko?

925 metais čia paminėtas gentis pirmieji pradėjo užpildinėti lenkai (reiškia lenkai jau iš pat senovės buvo lietuvių priešai). Jie užpildinėdami lietuvių gentis, sakėsi norį jas apkrikstyti. Per keletą šimtmečių nepajėgę nugalėti lietuvių, lenkai kviečiasi talkininkų. Tie talkininkai buvo kryžiuočių ordinas, kuris buvo sudarytas iš vokiečių riterių, tada kovojusių už Šventąją Žemę. Taigi, Mozavijos kunigaikštis Konradas jau dešimtametį šimtmečiuose padarė didelę istorinę klaidą, pakviesdamas dabartinius lenkų tautos pavergėjus vokiečius. Už kerštą ir garbėtrošką pati istorija baudžia.

1228 m. kryžiuočiai įsiveržė į lietuvių genčių (nadruvių ir sembų) žemes. Čia kelias dešimtis metų kovojo, kol pavergė narsias lietuvių gentis. Kad lengviau būtų kovoti, 1237 m. kryžiuočių ordinas padarė sutartį su kardininkų ordinu, kuris jau buvo įsistiprinęs Dauguvos žiotyse, dabartinės Rygos vietoje. Tuo du karingi vokiečių ordinais iš abiejų pusių: kryžiuočiai nuo Vislos upės (Marienburg pilies), o kardininkai nuo Dauguvos upės (Rygos pilies) pradėjo kovą prieš lietuvių tautos gentis: sembus, suduvius, narduvius, skalvius, žemaičius ir kuršius.

1252 m. kryžiuočiai, norėdami atskirti dešinę Nemuno pusę į esančius kuršius ir žemaičius nuo kairę Nemuno pusę esančių kalvių, sembų, nadruvių ir suduvių, pasistatė dvi pilies: Klaipėdą (prie Kuršių Nerijos ir Kuršių Marių susijungimo su Baltijos jūra), už pavadino Memelburg, o mes vadiname ją istorikų vardu "Cleupeda"; ir antrąją pilį kiek aukščiau prie Nemuno ir ją pavadino Georgenburg (dabar toj vietoj yra Jurbarkas).

Lietuviai suprato didelį pavojų ir sukilo, sudegino pilies ir vokiečius išvyjo už Pregniaus upės. Bet per 13 metų vokiečiai nu-

malšino sukilimą. 1274 m. užėmė skalvių ir nadruvių žemes, o 1283 m. galutinai po ilgos kovos pavergė suduvius. Kol tas pietinės Nemuno pusės lietuvių gentis nugalėjo, žemaičiai ir aukštaičiai jau buvo susiorganizavę ir tiek valstybiškai sustiprėję, kad pajėgė atsispirti prieš ordino puolimus. O per Žalgirio mūšį, 1410 m. galutinai sutriuškino kryžiuočių ordino galybę.

Tik skaitoma Vytauto padaryta klaida, kad jis, darydamas 1422 m. prie Melno ežero sutartį, kryžiuočiams priskyrė Klaipėdos kraštą ir miestą. Tuomet dar nebuvo išvystyta laivininkystė ir Vytautas Klaipėdos uosto gražios pozicijos nevertino.

Nuo 1422 m. iki 1923 m. visos ordino užkariotos lietuvių gentys buvo vokietinamos kolonizacijos būdu, per spaudą, mokyklas, organizacijas, valdžios įstaigas ir net per bažnyčią (nors šioje srityje turėjo plačiausią laisvę). Tačiau lietuviai iš pradžių vietoj suvokietėjimo dar sulietuvėjo, septynioliktame šimtmečiuose vietoj daugybės lietuvių genčių tarmių buvo tik viena lietuvių kalba, o viso to pavergto krašto lietuviai vadina mūsų prūsų lietuviais. Tik mažą Nemuno dešinę pusę teritorija vadinama Mažąja Lietuva, arba kaip daugelis mėgsta vadinti Klaipėdos kraštu.

Didžiausia ir skaudžiausia nutautinimo Mažosios Lietuvos ir Prūsų lietuvių užliejo 1870 — 1875 m., vokiečiams laimėjus karą prieš prancuzus. Tada gautais iš prancuzų kontribucijos pinigais praversti geležinkeliai ir Eitkunus, Tilžę ir Klaipėdą, duota lengvomis sąlygomis klaidėdikiams ukininkams paskolos, pradėta smarki vokietinimo propaganda. Svarbiais lietuvių nutautinimo faktoriais buvo lietuvių tarnavimas vokiečių kariuomenėje, tarnybos vokiškoje administracijos įstaigose, protestantizmo religijos priėmimas ir giminytės bei draugystės ryšiai su vokiečiais kolonizatoriais šiame krašte.

Atsižvelgiant į tą gudrią pavergėjų nutautinimo politiką, reikia didžiutu, kad per 500 metų lietuvių kalba ir papročiai dar išliko. Mažojoj Lietuvoj ir net Prusioj. Dar ir dabar nemažai prūsų lietuvių namuose medžiiasi iš lietuviškų maldaknygių, šeimose kalbasi lietuviškai, skaito lietuviškus laikraščius. Dar tenai lietuvių tautinė gyvybė nėra visiškai nuslopinta, dar stengiamasi ją išlaikyti ir stiprinti.

Kovos Del Mažosios Lietuvos Atgavimo

Klaipėdos Kraštas — Mažoji Lietuva — nuo Vokietijos atskyrė po Didžiojo Karo įvykusiai Taikos Konferencija (Versalės sutarties 99 straipsniu). Mes tada negavome Klaipėdos vien dėl lenkų pretenzijų, kad Lietuva būtų politiniai sujungta su Lenkija. Lietuvos vyriausybė prieš tokį norą priešingai nusistatė ir siekė atgauti visas lietuvių žemes ir išlaikyti nepriklausomą Lietuvą. Tada Prancuzija Klaipėdos kraštą, suteikusi jam autonomiją, pasiėmė globoti, kol Lietuvos-Lenkijos reikalai bus suderinti.

Tilžėje veikė Prūsų Lietuvių Tautos Taryba, kuri siekė Prūsų lietuvius prijungti prie Lietuvos. Toji taryba, matydama, kad šiuo momentu tas bus sunku padaryti, 1921 m. vasario mėn. 21 d., jau persikėlusį į Klaipėdą, pareiškė savo valią ir reikalavimą Klaipėdos kraštą prijungti prie Lietuvos. Taip pat ir Lietuvos Steigiamasis Seimas 1921 m. lapkričio 11 d. vienbalsiai priėmė Klaipėdos krašto reikalą rezoliucija, kurioj sakoma:

"Klaipėdos krašto ekonominiai interesai ir žymiausias jo gyvenotojų dalies tautiniai siekimai sudaro tiek bendrą su Lietuvos Respublika, kad susidėjimas Klaipėdos krašto vienon su Lietuva valstybėn yra neišvengiamas, abiem naudingas ir realus to klausimo išsprendimas". Toliau rezolucijoj nurodo, kad klaidėdikiškai bus tinkamai respektuojami, kokiomis teisinėmis formomis bus su Lietuva sujungta ir kad bus duota kraštui pilna autonomija. Pabaigoj rezolucijos vyriausybei suteikiamos šios teisės: "Išeinant iš to nusistatymo, Steigiamasis Seimas pavada vyriausybei daryti visų reikalingų žygių įvykdyti Klaipėdos krašto prisidėjimui prie Lietuvos Respublikos".

Tokiame Klaipėdos krašto esame teisiniame ir faktiškame stovyje patirta, kad numatoma padaryti Klaipėdos krašte sukilimas ir įsteigti "Freistaat" (laisvą valstybę), kurioje vokiečiai ir lenkai susisuktų su veikimo lizdus. Tada Mažosios Lietuvos lietuvių sąjuda. 1923 m. sausio 9 d. Šilutėje sudarė Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetą, kuriam vadovavo Martynas Jankus, Jurgis Streckys, Jurgis Lėbartas, Vilius Šaulinskas, (miręs jau) ir Jurgis Bruvelaitis.

Tas komitetas išleido į krašto gyventojus atsišaukimą, kuriame paskelbė, kad Gelbėjimo Komitetas perima krašto valdžią į savo rankas, kad Simonaičių pavedama sudaryti naują Direktoriją, kad lietuvių ir vokiečių kalbos krašte gauna lygias teises, kad politiniams nusikaltėliams gražinama laisvė, kad valdininkai paliekami savo vietose ir jiems algos mokamos auksu. Klaipėdos kraštas sausio 10 d. pasidavė Gelbėjimo Komiteto valdžiai, tiktai vienas Klaipėdos miestas, valdomas prancuzų, jam pasipriešino. Prancuzų kariuomenė ir apginkluoti savoriai vokiečiai įstvirtino ir apsikasė Klaipėdos apylinkėse.

Sausio 11 d. Klaipėdos krašto sukilėliai, vadovaujami Jono Budrio (dabar generalinio konsulo New Yorke), pasiekė Klaipėdos miestą, jį apsupė ir pareikalavo pasiduoti. Prancuzų komisarui Petisne pranešta, kad lietuvių sukilėliai kovoja ne prieš prancuzus, bet prieš vokiškąją direktoriją. Tačiau Patisne nesutiko lietuvių įsileisti į Klaipėdą. Prasidėjo kova sausio 15 d. 3 val. ryto lietuvių pralaužė prancuzų liniją, paėmė į nelaisvę daug prancuzų ir vokiečių, o 12 val. jau užėmė miesto centrą ir nuginklavo visą prancuzų kariuomenę. Per pen-

kias šaltas sausio m. dienas ėjo trumpa bet smarki kova, abiejose pusėse buvo aukų. Mažosios Lietuvos sukilėliai, padėdami Lietuvos savanorių ir šaulių, parodė tikro karzygiškumo ir pašventimo kovose už Klaipėdos atvadavimą.

1923 m. vasario 16 d. Santarvės valstybės, Prancuzija, Anglija, Italija ir Japonija, legalizavo Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos, o 1924 m. gegužės mėn. 8 d. buvo pasirašyta su tomis valstybėmis Klaipėdos Konvencija.

Lietuvos vyriausybė Klaipėdos kraštą valdė iki 1939 m. kovo 22 d., kol Hitleris, sustiprines Vokietiją, vėl jį ultimatumu ir grąsinimu atplėšė nuo Lietuvos. Mažosios Lietuvos ir viso pasaulio lietuvių vėl trokšta, kad Klaipėdos kraštas būtų atvaduotas ir sujungtas su Lietuva. Tas bus galima pasiekti tik tada, kada Vokietijos galybė dar kartą bus sulaužyta. — D-gas.

Pieno Ukis Vilniaus Krašte

VILNIUS. — Lietuvos kariuomenei vos tik įžengus į Vilnių, "Pienocentras" mieste tuojau įsteigė savo gaminių sandėlį ir 4 parduotuves. Per du paskutinius mėnesius (pereitų metų), butent lapkr. ir gruodį "Pienocentras" į Vilnių pasiuntė 345,440 kg. sviesto ir daug kitų pieno produktų. Vasario pradžioj atidaryta dar viena parduotuvė, o iki pavasario numatyta atidaryti dar penkios. Svarbiausias "Pienocentro" steigiamų parduotuvių uždavinys yra reguliuoti kainas, kad privačios parduotuvės pieno produktų nepardavinėtų brangiau. Viso šiuo metu Vilniuje yra apie 400 parduotuvių, parduodančių "Pienocentro" produktus.

"Pienocentras" jau perėmė Vilniaus miesto pieninę, priklausiusią Pieno Gamintojų Dr-jai, pamokėdamas 40 tukstančių litų, ir daro žygių nupirkti dar nebaigtą statyti Vilniaus šaldytuvą, kuriam užbaigti dar reiks apie 250 tukstančių litų. Be to Vilniuje jau įrengtas pienininkystės reikmenų sandėlis, o pavasarį bus atidarytas eksportinis kiaušinių sandėlis. Kiaušiniai į Vilniaus sandėlį bus supirkinėjami ne vien Vilniaus srityje, bet dabar savarankiškai veiks 6.0 kitos bus priskirtos prie Vilniaus centrinės pieninės. — Pieno ukis Vilniaus krašte, lyginant su kitomis Lietuvos dalimis, yra pusėtinai atsilikęs, todėl ruošiamas planas jam pakelti. Lietuvos pieno perdirbimo bendrovės Vilniaus kraštui buvo pasizadėjusios suaukoti 100,000 litų, o sukauvo 170,000 lt., taigi perviršius — 70,000 litų žadama sunaudoti pieno ukui Vilniaus krašte pakelti, teikiant ukininkams paramą pašarais, pienvų sėklomis, trašomis ir tt.

KAUNAS. — Nepaprastieji šalčiai, kurie nuo pat Naujų Metų neatleisdami kankina žmones, gyvulius, ir augmeniją visoje Europoje, verčia visus ne tik nustebti, bet ir susirupinti ateitimi. Baltijos jūra visu rytiniu pakraščiu yra užšalus per 50-60 kilometrų, o tarp Latvijos pakraščio ir švedų Gotlando salos belikę vos 30 kilometrų neužšalusio ploto. Spėjama, kad gali visai Baltijos jūra užšalti, nes kasdien ledo priauga po kelis kilometrus, o speigams galo nesimato. Nepaprastą žiema susidomėjo ir mokslas. Pradedama aiškinti, kad Golfo srovė (Golfstrom) pasukęs kita link-

Ona Miciūtė

O Žodžiai Mano!

O žodžiai mano žodžiai,
Kad aš galėčiau jus surinkt,
Kad aš galėčiau vėl atgali į sielą
Kaip aukso grūdus sugražint.
Taip eičiau aš per žmones,
Tenežinotų, ką širdy nešu,
Ir nieks į jus gal akmeniu nesviestų,
Keliaut nebutų taip graudu.
O žodžiai mano, žodžiai,
Kaip tie vaikai nerasiė namų,
Kaip žvaigždės liudinčioj padangėj
Vis degsit ilgesiu apščiu.
Žinau, praeis pro jus ne vienas
Ir aitrų žvilgsnį tik numes,
Vaitos palaukėj liudnas vėjas,
Po kryžiumi kalbės graudžias maldas.
O žodžiai mano, žodžiai,
Jau nesurinks jus mylinti ranka,
Lyg tie keleiviai gal suklopsit
Bet grįšt į sielą kelio jau nėra.
Vilnius.

P. A. Lankin
(LANKIN)
Lietuvis Gyd.
Tel. 3-0340
Prėmimo valandos: nuo 7 iki 9
po-pietų nuo 7 iki 9
Sekmadieniais ir šulig savaitėms
522 Grafton St. W.

F. A. Vaisona
(VEIKSNA)
LIETUVIS GYD.
OFISO VALANDOS
Nuo 10-12 ryte; nuo 7-9 po-pietų
ir nuo 6-8 vakarais
(Sekmadieniais ir šulig savaitėms)
TEL. 6-777
67 Providence g.

Embarras
Acid Indigestion, Gas, Heartburn, are cured by judicious eating. Try Alka-Seltzer. Alka-Seltzer also relieves distress of Headache, Neuralgia, and Muscular Pains, because it contains alginate, (sodium acetate) which is a natural constituent of the human body. Your druggist sells Alka-Seltzer in handy packages and in 4 oz. glass soda fountain. Try it.

Alka-Seltzer
The cream to use before the evening dance. No rubbing off — no itching up. A trial will convince you. Price 10c per box.

Oriental Cream
The cream to use before the evening dance. No rubbing off — no itching up. A trial will convince you. Price 10c per box.

Pare
When you and your family, motor or bus trip, have a box of Mothersill's — you are prepared for any emergency. Mothersill's — your first aid kit. Mothersill's — your first aid kit. Mothersill's — your first aid kit.

THE TRUTH SIMPLY TOLD
These physicians, too, approve of advertising you read, which is only to recommend a good diuretic and purgative for the kidney function and the pain and worry it causes. If more people were educated in the importance of the kidneys, they would understand why the kidneys must continue to function. You may not know it, but persistent headache, dizziness, getting up at night, and other symptoms are all played out. Use Doan's Pills. It is a medicine that has been known for over 50 years.

DOAN'S PILLS
me. Ar tai yra laisvė, nys, neišaiškinta. Sidariūs didžiaja šte, prasidėjo visoki žodžiu, niekas gyvybės žiemos nepasėmė.
VILNIUS. — Atėjęs niuje dar vieną valandą džio mokyklą, Vilniuje ra 65 valst. pradžioj Lenkams valdant mokyklos. Vilniaus mokyklos jau baigėsi pinti mokslo priemones vadovėliais. Daliai mokinių vadovėliai Vilniaus miesto švietimo skyrius, o gavo iš Lietuvos visuotų aukotų Vilniaus krašto lių.
KAUNAS. — Prancuzai antrąjį didžiųjų rie truko dar apie trolis ir obelaitės bus sveikos, bet jaunos labai paveiktos ir žuvusios. Augesinės dar nebūsią visai dviejų-trijų metų sias visus šalin metų

KA-TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS

Nauja Knyga

DIDYSIS SAPNININKAS

Trečia Padidinta Laida
APART IŠGULDYMO SAPNŲ, JAME TILPSTA DAUGYBĖ ĮVAIRIŲ RAŠTŲ: —
Eilės, Žvaigždyno Ratas, Lietuvių Mitologija, Papročiai, Burtai, Simboliškos Spalvos, Išmintingasis Selemonas su paveikslu ir ateities atspėjimo numeriais, Paslaptys Kazyrų Lošime ir daug kitų patarimų.
Knyga Didelio Formato iš virš 170 puslapių
Kaina \$1.00 su prisiuntimu
Užsakymus siųskite žemiau pažymėtu adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

P. A. Lankin... (LANKIN... Lietuviai... Tel. 3-0340...)

A. Vais... (VEIKS... LIETUVIS... OFISO VAL...)

Embarr... (cid Indigestion... Heartburn...)

Ika-Sel... (cream to use... No...)

Pare... (you and your... motor...)

UTH... (PLY... OLD...)

ANS... (tai yra... aiškina...)

Saulė Bombarduoja Žemę

Velykų Dienoje, Paslaptinga Magnetiška Saulės Jėga Bombardavo Musų Žemę ir Atsiuntė Ispėjimo Telegramą, Kuri Stebina Musų Elektro-magneto Technikus, Telegrafistus ir Mokslininkus.

Velykų diena daugumai krašto gyventojų buvo nieškesnė už praeitį Velykų dienas. Žmonės linkę giedoti "Aleliuja" bažnyčioje ir namie, geroje nuotaikoje ir maliojo su savo svečiais, automobiliais važinėjosi, arba, mėnadoje smagiai valandą praleido. Žodžiu, piliečiai stebėjo, kad Velykų dienos virs musų žemės erdvėje nepaprasta magnetiška jėga, kuri suardė susisiekimą radiu, telefonu, radijo, su žeme, nemažai panikos susisiekimo.

Apie 3:30 val. po pietų pasikėlė demoralizacija susisiekimo. Nelaukta ir planetariume, observatorijoje nepastebėta, oro sraunams nepermatyta elektro-magnetiška audra palietė musų žemę. Kilusi erdvėje "revoliucijos", kurios savybės paslaptinai tiksliai elektro- magnetistams, inžinieriams, bet mokslininkams. Susisiekimo priemonėse, ypač telegrafistuose tarnaujantiems ir telegrafistai staiga išspaspingos jėgos, atakos atsiderė panikoje, nes visi mechaniški instrumentai nustojo veikti, arba, buvo nesuvaldomi. Kiekvienas susisiekimo centras telegrafu, telefonu radijo buvo sudemoralizuotas momentiniais momentais.

Ugnies Žiežirbos

Apie 17 metų esu susisiekimo tarnyboje, esu matęs visos atmosferiško sukurtimų, ciklonų, viesulių ir tornadų audrų, kurios labai paveikė susisiekimo imones, bet nebuvo matęs tokio įvykio kaip Velykų dienoje, kuomet saulė bombardavo žemę.

Saulėje Juoda Dėmė

Apie 17 metų esu susisiekimo tarnyboje, esu matęs visos atmosferiško sukurtimų, ciklonų, viesulių ir tornadų audrų, kurios labai paveikė susisiekimo imones, bet nebuvo matęs tokio įvykio kaip Velykų dienoje, kuomet saulė bombardavo žemę.

Ugnies Žiežirbos

Apie 17 metų esu susisiekimo tarnyboje, esu matęs visos atmosferiško sukurtimų, ciklonų, viesulių ir tornadų audrų, kurios labai paveikė susisiekimo imones, bet nebuvo matęs tokio įvykio kaip Velykų dienoje, kuomet saulė bombardavo žemę.

savo susisiekimo technišku instrumentu suvaldyti negalėjo. Elektro- megneto specialistai, inžinieriai ir visi kiti kontroliuojanti susisiekimą tarnautojai atsidūrė neapsakomaj miste-rijoje ir panikoj, matydami pasėkmę tos gamtoje įvykusios "revoliucijos". Tiksliai už keleto valandų gavę pranešimus iš Planetariumų ir astronomiškų observatorių, kad butent, ant saulės pasirodęs juodas taškas, panašus į "aurorą borealis", sudarė "pavojų" musų žemei, ypatingai, mūsų susisiekimo imonėms padarė nemažai nuostolių. Saulės "bombardavimas" buvo tiek efektingas ir stebėtinai išspudingas kiekvienas susisiekimo tarnautojui, kad šis elektro-magnetiškos audros įvykis paliks ilgai atmenamas kiekvienam susisiekimo tarnaujantiems technikai, ypatingai telegrafistui.

Neįmanoma pilnai, realiai, vaizdžiai šį įvykį aprašyti, pilnai skaitytojui atvaizduoti dramatišką susisiekimo momentą, kurį departamentuose tarnautojams teko pergyventi laike saulės jėgų "bombardavimo" musų žemės. Laimė mus, kad esam už apie 93 milijonų mylių nuo saulės, jei būtų buvęs arčiau saulės musų žemė, tai gal mes butumem sulaukę katastrofijos, gal musų žemė būtų nublokšta į erdvę kaip dulkę?

Naudingiausias Pasaulyje Medis

Pasaulio augmenijoje yra keletas tukstančių įvairiausių rūšių medžių. Pas mus jų yra vieniokis, kitur kitokie, pas mus jie auga vidutinio ūgio, gyvena po keletą šimtų metų, šiltose kraštuose jų yra tiesiog milžinų, po keliasdešimt ar net šimto suvirsum metrų aukščio, po keliolika metrų storio skersmens ir gyvenančių po kelis tukstančių metų; šiaurės kraštuose jie išaugo vos po metrą aukščio. Visa tai pareina nuo medžių rūšies ir klimatinių sąlygų.

Koks čia auga brangiausias medis, gal ir sunku pasakyti, bet šiltose kraštuose auga medis, kokosine palme vadinamas, kuris yra laikomas brangiausiu pasaulyje medžiu. Jo kiekviena mažiausia dalis yra kam nors sunaudojama; jis duoda maistą, pastogę ir pragyvenimą milijonams žmonių.

Iš kokosinės palmės kamieno pastatomi geri, stiprūs trobesiai, dirbami įvairūs baldai ir p. Lapai yra labai tinkami stogams dengti, nes neperleidžia vandens. Iš jų dar pinama gražios pintinės, o kai kurios puslankinės tautelės iš jų net rubus siudina. Jos jauni lapeliai yra vartojami valgiui, kaip kad kopūstai. Kokosinė palmė veda vaisius, kurie vadinami kokosiniais riešutais. Jie labai maistingi, skanus, turi labai malonų kvapą. Tų riešutų kevalai yra sumalami į miltus ir suvartojami valgiui. Iš išdžiovintų jo branduolių pagaminami įvairūs aliejai, k.a.: deginimui, žvakėms, geriems muilams, glicerinu ir t.t. Iš tos palmės gaunama labai skani, saldi sula, kuri vartojama gerimui. Iš jos net padaromas cukrus. Kiek ilgiau tai sulai pastovėjus, jai irugus, gaunama geros rūšies vynas. O iš to vyno dirbamas actas, mielis ir t.t. Iš kitokių tos palmės liekanų dirbami šepčiai, grindims užtiesalai, vejamose stipriose ir geros virvės ir t.t.

Iš to matome, kad kokosinė palmė yra naudingiausias pasaulyje medis, nes iš kitų medžių tiek įvairių ir gerų daiktų ir mai sto produktų padaryti negalima.

KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

Gali Pirkti už Dolerį \$10 vertės \$10 knygomis REIKALAUTI KNYGŲ KATALOGO

Rašykite šiuo adresu: Amerikos Lietuvis 14 Vernon St., Worcester, Mass.

NAUJOS FILMOS

Lietuvos Kariuomenės Ižengimas į Vilnių

RODYS BROLIAI MOTUZAI

Prigelbstint Amerikos Lietuviui

BROLIAI MOTUZAI ATVYKSTA WORCESTERIN SU NAUJOM FILMOM, KĄ TIK IŠ LIETUVOS ATGABENTOM

LIETUVOS KARIUOMENĖS IŽENGIMAS VILNIU

(Jaudinanti vaizdai iš kariuomenės žygio Vilniui: peržengimas buvusios demarkacijos linijos, Vilniaus krašto gyventojų graudus ir nuoširdus pasitikimas, ižengimo Vilniui scenos ir t.t.)

LIETUVOS ARCHITEKTURA IR STATYBA

(Padaryta pažanga per trumpą Nepriklausomybės gyvenimo laikotarpį: jos naujos mokyklos, ligoninės, namai, keliai, tiltai ir t.t.)

NEW YORKO PASAULINĖ PARODA SU LIETUVIŲ DIENA

(Lietuvaitė Miss World's Fair, ir kiti įdomūs vaizdai).

TEMYKITE VIETOS IR DATOS PASKELBIMĄ

Ižanga Suaugusiems 35c Vaikams 15c

Smuikas Be Stygu

Labai yra malonu atsimiti kokius, labiau įdomesnius, mažų dienų atsitikimus. Pirmiau, rodos, kol buvai mažas budavo ir gamta ir laukai ir viskas puikesni, ir paukščiai linksniau giedodavo, negu dabar, kai paugau.

Kai eju mokyklon, tai per dainavimo pamoką mokytojas atsinešdavo į klasę smuiką ir ja smuikuodamas dainuodavo. Pabrūkia smičium, paspaudžia pirštu stygą ir smuikas išduoda įvairiausių garsų. Aš labai norėdavau juo pasmikuoti, bet niekur jų negaudavau. Jei tik kada mokytojas palikdavo ją ant stalo ir kur išeidavo, tai aš priejęs prie stalo, užgaidavau pirštu stygą, o ji taip maloniai nuskambėdavo, lyg prašydama dar antrą kartą užgauti ją. O aš vėl bėgdavau ir suolą ir sėdėdavau jame taip kaip "nekaltais".

mano ganykloje buvo nemaža. Kažkaip užgavau didelį alksnį, nuo kurio su šalta rasa, lyg nuo lazdynų riešutai, pabiro avyžliai. Jų tiek daug buvo, kad kur tik pažiūri — jų pilna guli žemėje nejudėdami, lyg negyvi.

Man atėjo mintis, surinkti juos į vieną krūvą, ir pažiūrėti, kiek jų tuomet būtų? Nuėmęs kepurę, greit ją pririnkau pilną. Paskui antrą, trečią ir taip toliau ir vis pyliau į vieną vietą. Toliau vis daugiau alksnių purčiau ir rinkau juos, tuos nejudančius miegančius avyžlius. Ir toliau jų krūva prisirinko, kad pasaikėjus juos, tikrai būtų buvęs "puras"! Saulei ėmus kaitinti, jie atsibudę pradėjo skirstytis į šalis. Aš tą supradamas, priėjau alksnio šakų ir jomis uždėgiau juos. Tada jie miegojo vėl, kol saulutė gerokai įkaitino. Jie vėl pradėjo lipti šakomis aukštyn, užti juose, lyg kad būtų pajudintas šrių lizdas. Išlipę ant viršaus, jie išskėtė sparnus, vienas paskui kitą, iš sykio po du, tris ir daugiau ėmė skristi iš savo pastogės ir tuo sudarė toki nepaprastą koncertą, kad jos klausius susižavėjęs, linksmai nusiteikęs apie savo nuostabųj kurinį. Buvau — lyg užburtas.

Man tada prisiminė tas laikas, kada aš eidavau prie mokytojo smuiko, padėto ant stalo, jo stygų užgauti. Bet čia dabar turėjau nuosavą, gamtos sukurtą, mano perdirbtą smuiką, kuri taip smuikavo savotiška, monotoniška muzika.

Ant rytojaus irgi tą patį padariau. Pašaukiau ir savo draugus pažiūrėti mano "gudrystės". Ir kaip ėmė mano smuikas groti, mes visi, šokinėdami aplink tą "smuiką", uždainavom mum gražiausią piemenėlių-vargdienėlių dainelę.

Tai toks buvo mano nuosavas smuikas be stygų. Mikas Tamašauskas

POPIEZIAI TAUTYBEMIS

Popiežių jau buvo iš 15 įvairių tautų bei šalių: iš Anglijos, Olandijos, Portugalijos, Mažosios Azijos ir Traičės po vieną; Iš Ispanijos, Afrikos ir Sicilijos po tris; iš Vokietijos ir Palestinos po šešis; iš Graikijos devyni; iš Prancūzijos keturiolika; iš Italijos du šimtai septyni. Iš jų šimtas trys buvo senovės romėnai.

ATIDARYMAS

Justinos Pasidabinimo Užteigos JUSTINE'S HOUSE OF BEAUTY JUSTINA GUZAUSKAITĖ, Vedėja TREČIADIENĮ, BALANDŽIO 10 94 Green gatvės — Tel. 5-6528 Worcester, Mass.

BOREK'S

UKSTOS RUSIES RAKANDŲ APDENGIMO ISTAIGA

Amerikos Lietuvio Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

KA VEIKIA LIETUVAI REMTI DR-JA

Lietuvai Remti Draugijos susirinkimas įvyko pereiną sekmdienį, kovo 31-mą dieną. Draugijų atstovai ir veikėjai atsilankė skaitlingai. Buvo skaitytas laiškas nuo Lietuvos Generalinio Konsulo, p. Jono Budrio, iš New Yorko, kaip pakvitavimas už aukas, kurios buvo pasiustos — \$122.00. Laiške gerb. konsulas išreiškė padėką visiems kurie aukavo ir Lietuvių Moterų Klubui už auką — \$47.00. Susirinkime pasireiškė visų noras, kad reikia smarkiau pasidarbuoti ir sukelti daugiau pinigų, su tikslu pagelbėti Lietuvai atstatyti sunaikintą Vilniaus kraštą.

Tam tikslui yra rengiama vakariene, balandžio 28-tą dieną, Lietuvių Klubo svetainėje. Komisija išdavė raportą kas yra atlikta vakarienes reikale. Visi jų raportai buvo priimti. Susirinkę nariai nutarė, kad vakariene būtų kuo geriausia suruošta; idant svečius patenkinti. Vienok, reikalinga idant atliktų

ir pelno. Todėl, dėl rengiamos vakarienes renkalinga surinkti aukų. Tie, kurie buvo susirinkime, padarė pradžią suaukodami vakarienei daug reikalingų produktų.

Sekantieji buvo tarp pirmųjų aukotojų: Adomas Stoškus, kurs aukavo \$5.00; Lozoraičių ir Jeseliuno ir Mascinsko minkštų gėrymų įstaigos; p. Mitrikai; Juozunai, Šimakauskai, J. Dvareckas, O. Laurinaitienė, M. Žemaitaitienė, M. Danilienė, J. Pupka, J. Bruožis, A. Šablinskas, A. Čeraška, J. Vaitekunas, p. Pajaujienė, J. Rautkys, A. Mažeikienė ir A. Janušionis. Idant vakariene būtų kuo pasekmingiausia, prašome visų kas tik gali prisidėti su aukomis. Pageidaujama, idant kuo daugiausia bilietų būtų nupirkta prieš vakariene, idant rengėjai galėtų tinkamai prisirušti. Sekančiame "Amerikos Lietuvis" numeris bus paskelbta daugiau vardų, kurie prisidės su aukomis. A. J.

AUŠRELĖS CHORO KVIETIMAS

Balandžio 7-tą, sekantį sekmdienį. Aušrelės choras rengia nepaprastą koncertą, 3-čią valandą po pietų, L. U. Klubo svetainėje. Svetainės durys bus atidarytos antrą valandą po pietų. Koncertas bus skirtingas nuo kitų, nes programoje dalyvaus du chorai: Lietuvių Radio choras iš New Britain, Conn.; vadovaujant panelei Čeponytei ir Aušrelės choras vadovaujant Jonui Dirvelui. Bus duetų, taip-

gi kvartetų. Solo dainuos mažai dar girdėta solistė Genovaitė Rutkauskaitė-Jančienė. New Britaino artistai suvaidins komediją. Dainos ir juokai žmonėms visuomet patinka. Kviečiam visus atsilankyti skaitlingai ir užtikrinam, kad visi bus patenkinti. Jusų atsilankymas priduos daugiau energijos mūsų jauniui darbuotis ateityje lietuvių labui ir dainuoti lietuviškas daineles. Rep.

Genovaitė Rutkauskaitė-Jančienė, Soprano

LIETUVIŲ SAVITARPINIO PASKOLOS BANKO PRANEŠIMAS

Lietuvių Savitarpinio Paskolos Banko komisija paskutinį kartą prašo visų šerininų, kurie dar neatsiėmė savo dalies pinigų, kad neatidėtų tą reikalą ilgiau. Čia skelbiam visus neatsiėmusių savo dalies pinigų vardus: Leonas Paulauskas, Jonas Čirvinskas, Pranas Barbaravičius, Vincas Ambrozevičius, Louis Dranginis, Filis Andrews, Julius Pukis, Antanas Zalinsky, Elena Zakarevich, Juozas Kli-

mas, Jonas Gudauskas, Margaret Girutis, Petras Ribokas, Karalina Malinauskienė. Visi viršų minėti žmonės malonėkite kreiptis pas likvidavimo komisijos nari, J. Dvarecką, 99 Ward gatvės, Worcester, Mass. Malonėkite neatidėlioti, nes Jusų doleriai seniai laukia Tamstų Likvidavimo Komisija C. W. Tamulionis J. M. Neivis J. Dvareckas

Draugijų Pranešimai

Aušrelės choras pereiną sekmdienį, kovo 31-mą dieną buvo nuvykę į New Britain, Conn. Worcesterio jaunimas suvaidino operetę "Cigonai" taipgi išpildė programos dalį su tinkamomis dainomis. Choro nariai išpildė operetę ir dainas labai gerai. Po kiekvienos dainos buvo nepaprastas rankų plojimas, gi pasibaigus visai programai, buvo keliamos didžiausios ovacijos netiktai chorui, bet ir vedėjui Jonui Dirvelui. Žmonės kurių susirinko virš šeši šimtai džiaugėsi ir sako, jog jie nepamiršką jie tą dieną matė ir girdėjo. Šį parengimą suruošė New Britain, Conn. lietuvių radio choras, kuris sekantį sekmdienį atvyks į Worcesterį ir ims dalyvumą Aušrelės koncerte, taipgi suvaidins komediją. Rep.

Lietuvių Jaunimo Meno Rėlis del 21-mos dienos balandžio sparciai ruošiasi prie savo spektaklio. Bus suvaidinta triveiksmė komedija "Teta iš Amerikos" ir laisvosios kurybos "Barz daskučiai". (Tėmykite, sekantčiuose numeriuose bus apie tai plačiau aprašyta. J. Doda

Aušrelės choro šokiai, kurie bus linksmiausi šį pavasarį, įvyks šeštadienį, balandžio 6-tą dieną, L. Ukėšų Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. J. Dirvelio orkestras pradės griežti 8-tą valandą vakare. Bus visoki seniausi ir naujausi šokiai. Bus tikrai linksmas vakarėlis. Rep.

Metinis "Minstrel" Parengimas

Aušros Vartų parapijos jaunimas ruošia 15-tą metinį "Minstrel" parengimą ir šokius, balandžio 25-tą, Mechanics svetainėje. Rengimo komisija sekanti: Albertas Vieraitis, pirmšėdis; muzikas Jonas Čižauskas, direktorius; kun. J. Bakanas, garbės pirmšėdis. Muzikos komisija susideda sekantiai: Juozas Matačinskas, pirmšėdis; pagalbininkai, Juozas Varaška, Albertas Vieraitis, Elena Katinaitė, Izabelė Baliukonitė. Scenos ir Kostiumų komisija sekanti: Stanislovas Karsoka, Aldona Dubickaitė, Elena Kamendulytė, Virginija Volungytė, Juozas Marcinkus, Adelina Pigagiūtė, Antanas Trumpaitis.

Skelbimų komisijon darbuojasi: Vincentas Gvazdauskas, Jurgis Mikalauskas, Irena Keršytė ir Elena Kamendulytė duos pranešimus apie parengimą laikraščiams.

Programą išpildys choras iš apie 150 balsų. Programoje bus ir įvairių muzikantų, šokimo, muzikos ir dainavimo žvaigždžių. Kviečiam visų įsigyti bilietus iš anksto. Komisija

Šv. Kazimiero Parapijos Bazaras

Nuo balandžio 10-tos iki 13-tos dienos, bus Šv. Kazimiero parapijos bazaras, bažnytinėje svetainėje. Bazaro surengimui darbuojasi visos parapijos draugijos ir veikėjai, jau nuo seniai. Rengimo komisijon įeina: kun. Augustinas Petraitis, garbės pirmininkas; muz. J. Žemaitis, pirmininkas; J. Dirsas, vice-pirmininkas; M. Delionienė, raštininkė; L. Valatkevičiūtė ir I. Jurgelionytė, pagalbininkės; J. Grinevičius, išdinkininkas; kun. J. Padvaiskas, dovanų gavimui komitetui pirmininkas, taipgi Petronėlė Bačinskienė.

L. V. 116 Kp. Veikimai

Lietuvos Vyčių 116 kuopos mėnesinis, susirinkimas įvyko balandžio 1-mą dieną, Aušros Vartų bažnyčios svetainėje. Susirinkime buvo svaroma apie suruošimą šokių, kurie įvyks balandžio 11-tą dieną, bažnytinėje svetainėje. Šokiams surengti komisija yra sekanti: Vytautas Ganis, Jonas Butkevičius, Vincas Kasperas, Juozas Marcinkus, Kazys Thompson, Veronika Jurgelionytė, Alberta Miliūtė ir Eleonora Keršytė. Tie nariai, kurie prirašys daugiausia naujų narių iki gegužės mėnesio pabaigos, gaus dovanas. Daniel Burda paskirtas vadovauti vyrų minkštojo sviedinio žaidėjų rinkimui, gi Juozas Matačinskas merginų rinkimui. Louisa Totilaitė ir Juozas Matačinskas atstovaus kuopą lai-

ke Naujos Anglijos Apskrities seimo, kurs įvyks pas šv. Kazimiero parapijos Vyčius balandžio 27-tą ir 28-tą dieną. Gegužės 29-tą, šios kuopos rengiamoje N. A. apskrities šokiuose, griež Tommy Grant ir jo orkestras.

ŽINUTĖS IŠ AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS

Po Velykų trečiadienį, įvyko laukiamas Worcesterio lietuvių vakaras. Tai buvo Aušros Vartų parapijos Moterų Socialio Klubo Madų Paroda ir Kortavimas. Žmonių prisirinko pilna erdvi parapijos svetainė, tiek kad apie šimtas staliukų buvo pripildyti. Mat žingeidumas vertė visus atsilankyti ir pamatyti tą pirmą panašų parengimą vietos lietuvių tarpe. Visi stebėjosi svetainės ir scenos papuošimais. M. Čižauskienės ir V. Shea pasirūpinimu, svetainė buvo artistišškai išpušta. Bus ponios ir panelės, pasipuošusios įvairiomis naujaisios mados pavarario drabužiais, paskendę gėlese ir palmose, šviečiant įvairioms šviesoms, vaikščiojo, griežiant muz. J. Čižausko pritaikintai muzikai. Parodos vedėja iš Sherer Co. krautuves per garsia kalbį aiškino apie rodomus drabužius ir jų kaimas.

Tenka girdėti, kad atsilankusieji buvo patenkinti parengimu, dovanomis, užkandžiais ir abelnai maloniais vakaro įspūdžiais. Nors kavutės pritruko, bet svečiai kurių tarpe buvo daug kitataučių, džiaugėsi progą savo atsilankymu paremti parapijos reikalus, nes šio vakaro visas pelnas buvo skiriamas parapijai. Panašų parengimą klubietės ketina ir kitą metą suruošti.

Kas labiausiai visiems į akį kito, tai modeliai, visos tinkamo ugio. Ypač aukšta gražaus sudėjimo, užaugusios šeimos motina, p. Julė Karalienė, graboriaus Petro Karaliaus motina, tikrai galėtų užimti profesionalės vietą, nes jos visa išvaizda tą liudija. Kada ji išėjo scenon, tuojaus iš publikos pasipylė triukšmingi aplodismentai. Kitos šio vakaro modeliai buvo ponios Laužonienė, Siugždienė, La Baire (Mičiulitė), taipgi sesutės M. ir F. Manasaitės.

Klubo pirmininkė A. Sinkevičienė pasakė įžanginę kalbą. Ieva Nedzveckaitė, patyrusi langų rėdytoja didelėje krautuvelyje, daug prisidėjo prie parodos paruošimo. Ką besakyti apie šio vakaro skaitlingą burį moterų ir merginų, kurios pagamino ir pristatė į stalus svečiams užkandžius! Už šio vakaro pilną pasisekimą reikia tik pasveikinti Aušros Vartų parapijos Moterų Socialį Klubą.

A.L.T.S. 16 kuopa rengia bankietą—vakariene, balandžio 14-tą, 1940 m., sekmdienio 6-tą val. vakare priėmimui teisėjo W. F. Laukaičio iš Baltimorės, Md.

Iš Teismo Salės

Marijona Kamandulienė padavė prašymą teismui del perskyros nuo savo vyro Juozo Kamandulio, spalio 11-tą, 1939 metais. Savo prašyme, ji kaltino savo vyrą už žiaurumą ir neuzlaikymą ir reikalavo kad vyras mokėtų už jos ir devynių metų sunaus užlaikymą. Jos vyras Juozas Kamandulis, gavęs iš teismo popieras, su teisininko pagelba davė atsakymą teismui.

Juodu abudu turėjo namą prie 10 Strathmore kelio, automobilį ir rakandų. Pirm negu įvyko išklausymas teisme, Juozas Kamandulis per savo advokatą atmokėjo savo žmonai \$150.00 ir tuomi susitarė. Ji pasirašė ir atsižadėjo savo teisių prie namo automobilio ir rakandų ir paliko suną savo vyrui globoti.

Kovo 30-tą, 1940 metasi, teismas suteikė perskyrą žmonai. Adv. Kazys Tamulionis atstovavo vyrą, gi adv. Ben. Mendelsohn žmoną.

MIRIMAI

Vincas Kušlevičius sulaukęs 54 metus, mirė Miesto Ligoninėje, kovo 25-tą dieną. Jisai parpuolė sekmdienio vakare ir žmonės pagelbėjo jam pareiti namon. Išryto jį rado be žado gulintį ant žemės, nuvežė į ligoninę, bet ten mirė. Jisai palieka vieną brolių Juozą Kušlevičių, Worcesterį. Velionis buvo pašarvotas J. Dirsos laidotuvių koplyčioje. Velionio laidotuvės buvo trečiadienio ryte su bažnytinėmis apeigomis, Šv. Kazimierio bažnyčioje. Velionis buvo palaidotas Notre Dame kapuose.

Benediktas Laurinas, sirgęs vieną savaitę Miesto Ligoninėje, mirė kovo 27-tą dieną. Jisai buvo sulaukęs 58 metus, gi išgyveno šioje šalyje apie 31 metus. Kadangi pirmiau gyveno Detroit, Michigan, tai vis priklausė prie Hamtramck, M. Lietuvių Piliėčių Lygos. Jisai palieka auro žmoną Ievą Turauskaitę Laurienę, dvi dukteri Rožę Levonienę ir Aldoną Nardienę, abidvi Detroitie; brolių Joną Lauriną, Pennsylvaniajio ir seserį Oną Laurinaitę, Lietuvoje; taipgi du anuku.

Andrius Valinskas, kurs gyvenon adresu 75 Harrington Way, mirė kovo 30-tą, Belmont ligoni-

Nepaprastas Pasiuymas

Pabandykite Šitą DUJOMIS KAITINTĄ SILDYTUVĄ jusų krosny laikė musų 90 DIENŲ NEMOKAMA ISBANDYMO PASIULYMĄ

Jei jums jis patiks — pirkite \$1.00 (mokėti) — \$1.00 kas mėnesį **PARDUODAMAS UŽ \$37.75** Grynais Pinigais Įtaisytas Krautuvelyje Atidaryta vakarais iki 9-tos valandos Worcester Gas Light Co. 240 Main g-vės Dial 2-2811

FEEN-A-MINT NEW 10¢ SIZE

DABAR — už 10c galite gauti pagarsėjusią FEEN-A-MINT, skoningą, patikimą kramtomo gumo gyduolę. Palinuosija užkietėjimą — taipgi galvos skaudėjimą, gesus, nevirškinimą. Milijonai FEEN-A-MINT naudoja. Pabandyk patė!

Pristatomė | Namus Vietiniai ir Importuoti Gėrymai **Edward Yanover's** PACKAGE STORE Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valstybinę Dėgtinę, Vyną ir Alų 278 MILLBURY GATVĖS Tel. 2-3381

Su Visokiais Apdraudos Reikalais Kreipkitės pas **Grigaitis & Žemaitis** APDRAUDOS AGENTURĄ 38 Providence gatvės Worcester, Mass. Tel. Dial 5-2834 — 4-2452 Atidaryta Vakaraus — 6:30 v. iki 9 v.

Office Tel. 4-6480 Su Visokiais Apdraudos Reikalais Kreipkitės pas **Grigaitis & Žemaitis** APDRAUDOS AGENTURĄ 38 Providence gatvės Worcester, Mass. Tel. Dial 5-2834 — 4-2452 Atidaryta Vakaraus — 6:30 v. iki 9 v.

Nauja Lietuviška Įstaiga D & S PAINT & WALLPAPER Incorporated 155 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. Telephone 4-2031 **STEBĖTINOS VERTYBĖS!** MATYKITE MUSŲ PREKES **Pilnas Pasirinkimas Pittsburgh Maliavų Penn-Vernon Stiklų ir 1940 m. Sienoms Popieros** Suteikiam nemokamai apskaitliavimus už išlaukimo ir vidujinio namų darbą. Mes samdome vien tik prityrusius darbininkus. **Nuoširdžiai kviečiam visus atsilankyti ir susipažinti su šiaja naujai atidaryta Krautuvelyje.** Juozas J. Dirsas ir Juozas Svarca, Savininkai MANDAGUS PATARNAVIMAS — PRISTATYMAS NEMOKAMAI

ANGLYS \$13.10 KAINOS PAKILS SPALIO 1-MA, 1939 **Aukščiausios Rušies Amerikoniskos Kietos Anglys arba Riešutinio dydžio NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI — AMBI-ANGLYS DOMESTIC FUELS, Inc.** 641 Cambridge gatvės Dial 5-6962

Filemės Tai Musų Gimtadienis Bet Jus Gaunate Dėkoti **12-TAS ISTEIGIMO DIENŲ PAMINĖJIMUI PARDAVIMAS** Balandžio 8-tą iki 20-tos dienos **TAUPYMAI ABELNAI 20% IR DAUGIAU** KIEKVIENAME DEPARTAMENTE KRAUTUVELYJE

- Klausykite musų pusvalandžio programą iš WTAR sekmdienį, 12:30 val. po-pietų!
- Tėmykite laikraščiuose del daugiau žinių!
- Klausykite programą iš WTAG stoties kas rytą!
- Perskaitykite musų 8 puslapių plakata. Jei nepasipiją, atekite pas mus ir prašykite vieno!